Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

DÉPÔT LÉGAL INDOCHINE N° A 9003

NĂM THỨ 30
Số 5572

Ngày thứ hai
31 Mai 1937

Ngày 22
tháng tư (âm)
NĂM ĐINH-SỬU

Lục tỉnh tân văn

CHỦ-NHƠN: NGUYỄN-VĂN-CỦA

Báo-quán xin trả tiền trước cho ông Nguyễn-văn-Của.
Giải hết vở cho ông Lâm-văn-Ngọ.

XUẤT BẢN HẰNG NGÀY

BẢO-QUÁN: 57, Rue Lucien Mossard, 57 — SAIGON

Dây thép tắt: LUCTINH — Dây thép nói: 203

CHỦ-NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ

Thay mặt cho tòa báo bên Pháp-Quốc
COMPTOIR INTERNATIONAL DE PUBLICITÉ
9, Rue Tronchet — PARIS (VIIe)

GIÁ BÁO

Một năm..	12$00
Sáu tháng.	6.50
Ba tháng.	3 50
Mỗi số.....	0.04

TẠI VIỆN THUỘC-ĐỊA Ở PARIS

Xứ Đông-pháp trong mắt ông J. Godard

Đối với vấn-đề thanh-niên trí-thức Việt-Nam thất-nghiệp là một vấn-đề khó khăn cần phải giải-quyết ngay, nếu ta không muốn tăng quân cho đội binh bất bình

Hôm 11 Mai lại viện thuộc-địa bên Pháp người ta có tổ chức một buổi nhóm họp để nghe ông J. Godard nói về sử nhiệm của ông.

Không cần nhắc, chắc ai ai cũng nhớ ông J. Godard qua đến cầu tàu nhà rồng hồm 1er Janvier 1937, và dân chúng xứ nầy đã đón rước một cách long trọng. Từ đó, gói giấy ông Godard đến đâu là dân-chúng nào nức hoan nghênh tiếp rước.

Tiếp rước từc hi-vọng.

Sau khi ông từ giã xứ nầy, bao nhiêu hi-vọng của dân-chúng xứ nầy đều nấp nổm gởi nhờ ở ngoài cả.

Hôm nay, đặng tin cho biết về buổi nói chuyện về xứ của ông J. Godard ở viện thuộc-địa chúng tôi tưởng nên trích dịch để bạn đọc cùng biết:

. . . . . .

Sau khi nói về sử-nhiệm của ông ở Ấn-độ, ông J. Godard nói về xứ Đông-pháp.

Ở Đông-pháp, vấn-đề thợ-thuyền đã phải đặt vào chương-trình từ hồi tháng Novembre 1936 do các cuộc đình công ở các mỏ than ở Bắc. Đạo sắc lịnh ngày 30 Décembre tức là đạo luật lao-động theo ý ông J. Godard là phải thi-hành dưới quyền kiểm sát của các quan lại thuộc quyền quan Toàn-Quyền.

Vì rõ ràng các cuộc đình-công kéo dài mãi là do ở sự chậm trễ về công-văn giữa thuộc-địa và chánh-quốc vậy cần phải thi-hành những sự cải cách cho hợp theo thời-gian, chớ chẳng nên để trễ tràn nữa.

Nhưng cũng chẳng nên thêu dệt thái quá về sự nghiêm trọng của phong-trào thợ thuyền ở Đông-pháp, bởi vì hồm năm 1928 số công nhân đến 221.000 người, rồi các số ấy chịu ảnh hưởng cuộc khủng-hoảng sụt xuống rất nhiều.

Đến sự phát triển công-nghệ cho xứ Đông-pháp là đều không nên cầu chúc. Đem vốn thêm để lập những nhà máy tôi cần lập một hạng công-nhân chuyên-môn sẽ là những nguyên-nhơn các cuộc xung-đột và sự thất vọng.

Gia công nhân ở Đông-pháp dầu là rất rẻ, mà lại là một thứ công-nhân rất mắc, vì người bên ấy không sanh lợi gì đặng cả (ne produit pas). Đã vậy người thợ không có sự bền bỉ về sức lực.

Thì dụ như ở mỏ than Đông Triều bởi 1er Février người ta đếm có 1090 thợ, ngày 2 Février có 935, ngày 3 Fev. đến 1813.

Nhưng mà có lẽ người ta có thể dự nghĩ đến sự trông và dương giấy bố, vì vấn đề nầy lại có thể giữ lại cho thuộc-địa từ 30 đến 50 triệu quan, mà bấy lâu người ta phải gởi Ấn-độ Anh động mua những bao đựng gạo để xuất cảng.

Như thế cần phải cho đề đặt và thận trọng trước khi đem thi hành những kế hoạch và phương pháp trong nền công nghệ mới.

Thêm rồi các cuộc đình công không phải tránh khỏi ở các xưởng Pháp như vai tuồng phiền động đã vui lòng nói thế. Như từ 1er Janvier đến 9 Fév. 1937, ở Hanoi có cuộc đình công của thợ may. Nhưng trong 105 nhà có cuộc đình công thì người đếm có 17 nhà của người Pháp, 6 nhà của người Âu-châu, 50 nhà của Huế-kiều và của Annam đến 628 nhà. Thế thì tương đối với số nhà của người Annam thì số của người Pháp rất ít.

Ông J. Godard kết luận: vấn-đề xã-hội không phải là thuộc về tánh cách gì của người Pháp mà nó vẫn hoàn toàn dặc annam kia vậy, bởi vì lương của các chủ người Pháp trả cao hơn của các chủ Annam rất nhiều kia.

Ở Đông-pháp, luật xã hội chỉ đem ra bàn cải phần nhiều đầu hiệu và theo ý nghĩa đầu nhận cả. Mà rồi trong số 220.008 thợ thuyền kia như thế đối với mấy triệu lao nông chỉ làm vừa đủ ăn kia mới sao? Ấy vậy phải cần có một chánh sách nông-tang cũng một lúc với thợ thuyền.

Điền-giả nói đến vấn-đề nhân-mãn ở các miền trung-nguyên và chỉ cái xéo đất nhỏ nhặc rất khó tin. Phải bảo vệ tài sản đã có và lập thêm những chỗ nào có nữa.

Sự cho vay nặng lời lại là một mối thù chánh trong các nhà tài-sản nhỏ, cần phải tăng lực để trừng phạt những kẻ dùng qui kế mà làm giàu một cách mau chóng và ít tốn phí ấy.

Ngoài ra đám nông-dân có rất nhiều ngày giờ rảnh nếu họ có thể làm hai mùa mỗi năm thì phải chính-đốn sự phát-triển về điều kiện thủ công. Cái gương rất tốt đẹp ấy như ở Hà-đông có nhiều kết quả rất mỹ-mãng nhờ sự sốt sắn của vị quan Tổng-đốc ngoài ấy.

Phải mở mang các chỗ còn trống ở Đông-pháp bằng cách di dân ở các miền trung-nguyên, và muốn cho có kết-quả hay thì phải dời trọn cả một làng luôn cả ông thần-hoàng bảo hộ của họ.

Ông J. Godard nói qua các người Tây-lai cần nên trợ giúp họ thì ông lại nói đến nạn trí-thức thất nghiệp Annam ông nói: Đó là một vấn đề rất khó khăn, nếu ta không muốn bắng quan cho «đội binh bất bình» (armée de mécontents) thì cần phải giải quyết cho mau chóng gần đây.

Ông nói có đám trí-thức thất-nghiệp Annam nói với ông rằng: «Chúng tôi hoàn toàn cách xa với đồng bào của chúng tôi vì sự giáo dục mà đã đa ban cho và mặc dầu vậy chúng tôi không phải là người của các ông là vì các ông không muốn chúng tôi.»

Ông Godard nói: Sự giáo-dục cao-đẳng của chúng ta về bằng tốt tài của chúng ta không phải là món hàng dễ xuất cảng, thì phải cần phát triển tiểu công-nghệ hơn giáo-dục vậy. Ở Pondichéry bởi năm rồi trong 12 người thanh-niên đã thi đậu bằng tài tài một cách vẻ vang; cách sau vài tháng thì thì có 3 người đi ăn mày ngoài đường.

Ấy vậy phải dìu dắt thanh-niên Annam theo một chương trình giáo dục nhứt lực chuyên môn, cái khuynh hướng ấy sẽ đắc họ tránh khỏi những cảnh tuyệt lộ.

TẠI PHÒNG KIẾM VIỆC LÀM Ở CHOLON

Những đơn xin chỗ làm đã ghi vô sổ

Thợ-toán	13	người
Thủ-quỹ (nam nữ)	12	—
Thâu tiền	20	—
Thợ-ký	29	—
Thợ-ký viết chữ tắc	1	—
Thợ-ký đánh máy	15	—
Thông-ngôn huế-kiều	2	—
Mại-bản	3	—
Thương-nhơn (nam nữ)	13	—
Thợ máy	12	—
Thợ nguội	7	—
Thợ nề (hồ)	8	—
Thợ mộc	9	—
Tư sạn nhơn	7	—
Thợ sơn	4	—
Thợ thiết	2	—
Thợ rèn	2	—
Thợ đồng	2	—
Tài xế	18	—
Bồi bếp (nam nữ)	12	—
Boys-Boyesses	12	—
Thợ khâu (may)	4	—

TRÊN CON ĐƯỜNG NÔNG-NGHIỆP

2 Juin, khánh-thành đập Đô-lương

Đức Bảo-Đại và quan Toàn-quyền sẽ chủ lễ khánh-thành — Hoàng-thượng ban hơn 300 đồng để làm tiệc thết quan khách về dự lễ — Đập Đô-lương làm xong, cứu được 15.000 mẫu ruộng tỉnh Nghệ-an cấy 2 vụ

Vinh. — Như trong số báo trước L.T.T.V. đã đăng tin, đúng 7 giờ sáng ngày 2 Juin nầy, đức Bảo-Đại cùng quan Toàn-quyền BRévié sẽ lên Đô-lương khánh-thành công cuộc nông-giang (dẫn thủy nhập điền) ở khu phía bắc tỉnh Nghệ-an.

Lễ khánh-thành nầy cử hành rất long trọng, ngoài đức Bảo-đại và quan Toàn-quyền, lại còn tất cả các quan khách Tây, Nam 3 hạt Thanh, Nghệ, Tĩnh về dự nữa. Đức Bảo-Đại đã ban cơn 800p để thết tiệc các quan khách. Tiệc đặt tại làng Trường-thịnh là nơi làm cái đập nước Đô-lương ấy.

Trước khi khánh-thành, chúng tôi hãy nói qua về công cuộc dẫn thủy nhập điền nầy.

Nguyên năm 1930, dương thời phiền động, dân tình khốn khổ. Muốn cứu giúp và giữ cuộc trị-an cho dân, chánh-phủ đã định mở một cuộc phát chẩn.

Nhưng cái chánh-sách đó chỉ có kết quả được trong nhứt thời mà thôi. Bởi thế cho nên chánh-phủ mới dự định làm nông-giang, vì rằng ở một tỉnh Nghệ-an, người nhiều (80 vạn dân đất chật (186.065 mẫu) trừ phi mở mang các kỹ nghệ cơ khí hay đi dân ở chỗ khác, chỉ có một cách là dùng những phương pháp mới để bảo vệ nông dân đối với những thiên tai thường xảy ra.

Dựa theo ý đó, năm 1930 chánh phủ mới duyệt y bản chương-trình kiến thiết nông-giang ở Nghệ-an, do ông chánh kỹ-sư Depianque thảo ra và trích một số viện lớn trong công quỹ để thi hành trong năm ấy.

Theo bản chương trình đó, tỉnh Nghệ-an chia ra làm 2 khu nông-giang: khu Bắc và khu Nam.

Khu Bắc gồm có các phủ huyện An-sơn, Yên-thành, Quỳnh lưu. Bề dài các sông lớn sông con là 210 cây số. Kinh phí tất cả mất 3 triệu 80 van đồng, trong đó 180 van đồng dùng về việc xây cái đập nước Đô-lương và cái hầm Tiên-cảnh. Khu Bắc khởi công làm từ năm 1930 đến ngày 17 Avril năm nay (1937) thì xong.

Khu Nam gồm có các phủ, huyện Hưng-nguyên, Nam-đàn, Nghi-lộc, Thanh-chương. Bề dài sông lớn là 518 cây số. Số tiền dự định kinh phí tất cả là 3 triệu đồng, trong đó 36 van sẽ dùng vào việc xây đập nước Bàn thủy, và 15 van đồng về cống nước Nghi-lộc Nam-đàn. Chừng 5 năm nữa mới xong.

Công cuộc nông-giang ở Nghệ-an, theo bản ý của các nhà Đương cục có 2 mục-đích.

ĐỨC-BẢO-ĐẠI

Mục đích trực tiếp là để kiểm việc cho hàng mấy van nông-dân không có việc làm trong mấy tháng không-hoàng.

Mục-đích thứ hai là nông-giang ở Nghệ-an cũng như ở tỉnh khác, còn có cái công dụng sâu xa hơn nữa là từ nay trở đi, các nông dân trong tỉnh hạt sẽ có nước dùng luôn, không cần phải cầu đảo trong khi đại hạn. Có nước nông giang thì không những mùa màng tốt thêm lại phần nhiều ruộng cấy được cả 2 mùa nữa.

Theo bản chương trình dự-định, lúc nào công cuộc nông-giang hoàn thành, thì sẽ có nước cho được 15.000 mẫu ruộng. Nông-giang dùng để lấy nước vào ruộng, mà cũng có thể dùng để tháo nước ở ruộng ra, tránh cho lúa khỏi bị ngâm nước; lại có thể ngăn ngừa những loài muỗi, loài chuột không có thể nhờ những chỗ nước ẩm mà sanh nở ra được. Ngoài ra người ta cũng có thể dùng các con sông nông-giang để nuôi cá nữa.

Đ. P.

BỀN 30 JUIN LÀ HẾT HẠN

Về những đơn xin vay dài hạng dưới số 5.000 đồng

Quan Toàn-quyền Đông-pháp mới ký một nghị định hồm ngày 4 Mai 1937, về những đơn xin vay dài hạn số bạc dưới 5 ngàn đồng phải gởi đến cho Directeur des finances ở Hanoi hay Directeur du Service des prêts fonciers à long terme trước 30 Juin 1937, là kỳ hạn chót. Quá ngày nầy, không một lá đơn nào đặng nhận nữa. Cũng nhắc cho nhớ rằng những đơn xin vay phải làm theo kiểu in và do Direction des finances ở Hanoi hay Service des prêts fonciers à Long termes 18 đường Lagrandière Saigon phát cho.

Lễ kỷ-niệm bách châu-niên khải-hoàn môn Paris

Sáng hôm ngày 23 Mai, ở Paris, đã làm lễ kỷ-niệm bách châu-niên khải-hoàn môn (Arc de triomphe). Có một cuộc duyệt binh và một đám rước theo y-phục cổ. Cái cửa nầy rất lớn lao, cao 49 thước 55, bề ngang 44 thước 82 và bề giày 22 thước 10. Cửa dựng trên một khoảnh đất cuối đường Champs Elysées. Chính Nã-phá-luân đệ nhứt hoàng-đế quyết nghị dựng cái cửa nầy hồm ngày 12 Février 1836 để kỷ-niệm các quân công rực rỡ của ngài.

Mãi đến 29 Juillet 1836 mới hoàn thành. Hai bên cửa có khắc tên 386 vị tướng đã nổi danh trong các trận hồi đại cách-mạng và dưới đời vua Nã-phá-luân. Dưới vòng cửa giữa là mộ một người lính vô danh.

Quan Tổng-trưởng Lebrun, các quan Đại-sứ, các nghị-viên v. v... đều đến dự lễ.

Quân lính mặc binh phục theo lối xưa đi diễu qua các quan chức, quân lính trận Valmy, kỵ binh của vua Nã-phá-luân, quân đi đánh Algérie, các kỵ binh của Thống-tướng Bugeaud, quân lính hồi đại-chiến và sau cùng đến quân lính hiện thời. Sau lúc dự các duyệt binh, dân-chúng đến viếng mộ người lính vô danh.

Kết quả kỳ thi thơ-ký tập-sự nha Thương chính

Số báo trước đã đăng danh-sách các thí-sanh trúng tuyển kỳ thi thơ-ký tập-sự nha Thương-chính Đông pháp mở ngày 8 và 9 Avril. Những thí sinh nầy còn phải qua một kỳ thi không bắt buộc (chữ Hán và đánh máy chữ) nay đã có kết quả những người đỗ trên dưới kể theo thứ tự sau nầy:

Thi tại Hanoi

MM. Tran v noc, Le xuan Tu, Do quan Si, Quach duy San, Tran v Dau, Ng kieu Tuong, Ng huu Duc, Nhu dinh Di, Ng doan Nghi, Tran kim Kinh, Ng v Hiệp, Tran v Thuy, Pham huu Tri, Chu xuan Huy, Ng ba Huu, Hoang Ngu, Tran huy Duc, Lam huu Duyen.

Thi tại Tourane

MM. Ng Hương Bui Duyet, Phan xuan Linh, Ng duc Poung, Nguyen ngoc Ky, Ng ngoc Hương, Le van Hien, Ng v Dam, Phan ngoc Khanh.

Thi tai Saigon

MM. Le v Tham, Ng ngoc Suong, Truong ngoc Khoa, Ng the So dit Paul, Ngo v Veu, Ngo v Det, Tran v Kon, To Them, Ng tan Si, Tran ba Loc, Pham Ho, Huynh hua Tuyet.

Thi tai Pnom-penh

MM. Aristide, Le v Thinh, Lam my Bach Tuyết, Ng the Vien, Lam My Hoang Ba, Tran v Luong, Albert Le trung Thu, Cao minh Ky, Tran v Ngan, Tran thuong Tan.

THỜI CUỘC THẾ-GIỚI

Sự bất bình của các nước càng bửa càng tăng

VIỄN-ĐÔNG

Nhựt-bổn lại phản đối về việc ở San-đầu nửa.

Thượng-hải 29 Mai. — Mới có tin ở Nam kinh cho hay rằng Sứ-thần Nhựt có giao cho Vương-sủng-Huệ là Tổng-trưởng bộ ngoại-giao Tàu một tờ phản đối thứ hai nửa về việc lộn xộn ở San-đầu Triều-châu).

Vương-sủng-Huệ nói rằng vì cuộc điều tra chưa rõ cho nên ông ta chưa biết làm sao mà bàn cải được.

Việc của đương lối thôi, chưa bết hai bên sẽ điều đình với nhau ra làm sao.

Tàu lại yêu-cầu Nhựt phải rút chiến-hạm ở San-đầu về

Cứ theo những tin tức trong các báo Tàu thì các quan thuộc bộ Ngoại-giao Nhựt cự tuyệt sự hiệp đồng với phái-bộ Tàu để điều-tra về vụ hai bên xung đột với nhau ở San-Đầu.

Họ còn nói rằng nhà đương-cuộc Tàu ở San-Đầu đã đem mấy người kiều dân Nhựt đánh lính Cảnh-sát Tàu, bị thương hồm trước đó mà giao lại cho quan Lãnh-sự Nhựt rồi. Vậy mà các bào Nhựt cũng còn bàn toán luôn, nói rằng chưa giao.

Quan Đại-sứ Tàu ở Nhựt đã có được lịnh của bộ Ngoại-giao nên có đến yêu cầu với Chánh-phủ Nhựt hãy ra lịnh rút những chiến-hạm ở San-Đầu về.

Tàu tuần-dương của Tàu lại bắn nhằm những thuyền câu của Nhựt

Hongkong, 30 Mai. — Theo như tin điện mấy lúc sau nầy, thì quan Tổng-trưởng bộ ngoại-giao Nhựt có tiếp được tờ thông-báo chánh thức rằng có một chiếc tàu tuần-dương của sở Thương-chánh Tàu bắn vào hai chiếc thuyền câu của Nhựt ở ngoài khơi biển Đại-liên.

Quan Tổng-lãnh-sự Nhựt ở Thiên-Tân đã gởi giấy yêu cầu quan cuộc-trưởng sở Thương-chánh Tàu phải giải nghĩa việc ấy cho rành vì sao mà bắn thuyền câu như vậy.

Quan cuộc-trưởng sở Thương-chánh Tàu trả lời rằng mình không hiểu biết gì tới việc ấy cả; vì chiếc Tuần-dương ấy có lẽ là của sở Thương-chánh Phong-Đài. Hãy phản đối với nhà đương-cuộc của sở Thương-chánh ở Phong-Đài là phải hơn.

BỀN ẤN-ĐỘ

Ông Đạo-sĩ Ipi đã thất bại

Londres, 29 Mai. — Theo những tin điện mấy lúc sau nầy thì quân-đội Anh-Ấn đã đánh lấy được chỗ đồn binh chắc chắn làm sao-huyệt của Đạo-sĩ Ipi ở trong nửa Waziristan rồi. Nhưng ông đạo-sĩ Ipi lại chạy thoát được. Thế thì việc chiến coi mòi sẽ dứt được; còn việc tìm bắt kẻ nghịch thì vẫn cứ tiến hành luôn.

BỀN NƯỚC NGA

Có nhiều đảng-viên cộng-sản ngoại-quốc bị bắt

Moscou, 29 Mai. — Có hơn hai chục người Đức là cựu chức-viên trong đảng Cộng-sản Đức, chạy qua bên nước Nga mà tị nạn từ lúc Chủ-Nghĩa quốc-xã lên nắm chánh quyền nước Đức.

Mới vừa rồi đã bị bắt ráo.

Họ lại nói rằng còn có rất nhiều những đảng viên Cộng sản Hy-lập và Pháp cũng đều bị bắt, song chưa ai hiểu được là vì lẽ gì.

BỀN NƯỚC ANH

Tòa Nội-Các mới

Londres 29 Mai. — Tòa Nội-các mới ở bên nước Anh đã thành lập, gồm có mấy ông sau nầy:

Thủ-Tướng: Ông Neville Chamberlain.

Tài-chánh bộ Tổng-trưởng: Đức ông John Simon.

Chủ-tịch quốc-gia Hội-nghị: Tử-tước Halifax.

Nội-vụ bộ Tổng-trưởng: Đức ông Samuel Hoare.

Chưởng-ấn: Bá-tước Delaward.

Binh-bộ Tổng-trưởng: ông Hore Belish.

Hải-quân bộ Tổng-trưởng: Đức ông Duff Cooper.

Thương-mãi bộ Tổng-trưởng: Đức ông Oliver Stanley.

Vận-tải bộ Tổng-trưởng: ông Leslie Burgler.

Công-tác bộ Tổng-trưởng: Đức ông Philipps Sassoon.

Giáo-dục bộ Tổng-trưởng: ông Lord Stanlope.

Những mấy ông sau nầy đều là người đã có chưn trong tòa Nội-các cũ, vẫn còn ở lại giữ ý chức cũ.

Ngoại-giao bộ Tổng-trưởng: ông Eden.

Ấn-độ Thứ-trưởng: Hầu-tước de Zetland.

Thuộc-địa bộ Tổng-trưởng: ông Ormsby Gore.

Bộ quốc-phòng: ông Thomas Inskip.

Bộ lao-động: ông Ernest Brown.

Bộ Crnh-nông: ông Morrisson.

Bộ Hưu-trí: ông Ramebotham.

Bộ vệ-sanh: ông Kingley Wood.

Bộ Bưu-chánh: ông Tryon.

Bộ Phiên-quốc (là các nước tự-trị) ông Mac Donald.

Công việc giao các giữa hai ông Baldwin và Chamberlain đã tiến hành trong nhiều cuộc hội họp đã hoàn bị một cách rất thân-mật.

TÂY-BAN-NHA

Quân nghịch ném bom xuống thành Valence

Valence, 29 Mai. — Hồm sớm mai thứ sáu vừa rồi, có nhiều chiếc máy bay ở bên quân đội quốc-gia bay ngang trên thành Valence và ném xuống tại Hải cảng hơn 40 trái bom, làm cho hư hại nhiều lắm.

Có nhiều tòa nhà bị phá hư. Nội trong lúc ấy người ta tính có 20 người chết và gần 100 người bị thương rất nặng. Những nhà chuyên-trách đương lo dọn dẹp mấy chỗ đã bị hư hại.

Quân chánh-phủ đốt thành Orduna

Salamanque 29 Mai. — Sở thông-báo của quốc-gia cho hay rằng thành-phố Orduna đương bị lửa cháy rất dữ dội.

Người ta nói rằng quân đội Basque đốt cháy thành ấy là vì họ biết rằng mất thà để thất trong các núi kế sẵn, họ không có thể Mỹ lại được.

Quân quốc-gia cứ tiến tới mãi

Paris 27 Mai. — Sở vô-tuyến điện ở thành Salamanque có thông tin nhiều trận mới thắng của quân đội quốc-gia ở miền Orduna,

ĐÓN XEM NGÀY MAI

Du-lịch Diễn-đông

Nơi trường bai

Xin sửa lại chỗ sai

Nghị-định số 18 02 đề ngày 17 Mars 1937, có mở một cuộc thi tuyển thơ-ký tập-sự vào sở quản thúc địa-bộ.

Trong đó có nói số thí sanh được chấm tuyển là 25. Vậy xin sửa lại số thí sanh được chấm tuyển đỗ là 40.

Đúng 4 giờ chiều mai, ngày 1er Juin

Tại dinh đốc-lý Saigon sẽ xổ số Tombola của hội-chợ bài-lao.

NHÀ IN NGUYEN-VAN-CUA

57, Rue Lucien Mossard

Saigon

Có in tờ Cử của làng hình nhiều màu rất khéo. Giá rẻ

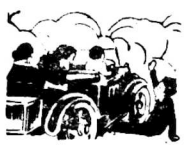

Trong vùng đất Việt

Bốn người đánh một

Cholon. — Chị Lê-thị Điều, ở đường Chợ-quán, số 16, và từng thiếu có mua chịu của thị Cường một đồng rưỡi bạc đá một tuần nay mà chưa trả được.

Ngày hôm nay thị Cường tới nhà thị Điều đòi hỏi và còn nặng nhẹ chị nãy nhiều lời, nhịn không được, thị Điều mắng trả lại.

Thị Cường bỏ ra về kêu 2 vợ chồng tên Ngượt là thị và chị Ngượt Lái hiệp cùng thị đi đánh chị Điều cho biết chừng.

Bốn người kéo tới nhà thị Điều, thị Cường bảo mấy người kia đứng xa đừng lại, để cho một mình thị đến cửa khêu khích thị Điều ra, dùng điều-hỏ ly-sơn.

Quả thật, thị Điều vừa bước ra, thì thị Cường liền nhảy lại đánh, kế nội bọn 8 người xông vào trợ chiến đánh thị Điều nhừ tử.

Chị Điều trì hô lên, kẻ lính tới bắt nội vụ đem về bốt Chợquán, chị Điều vào nhà thương Chợrẫy, còn bọn kia thì đều bị giam.

∴

Rượu nhập tay xuất

Giadinh. — Chiều hôm rồi tại làng Thuận kiều (Giadinh), có xảy ra một vụ ẩu đả giữa 4 người bà con với nhau, sau mộ buổi tiệc rượu.

Phạm-văn-Ý, bà con với chú Huỳnh, làm tại lò bún của chú nầy, sau khi nghỉ làm rồi mới cùng nhau vớ anh vợ tên Biện và chủ lò mà đánh chén.

Không rõ họ ăn mừng cái gì mà họ uống rượu dần đổi say mèm.

Mà hễ rượu vào hết rồi thì lời ra, kẻ tay ra...

Chú Huỳnh tuy đã 57 tuổi mà còn dám thách Ý mới 37 tuổi, ra vật lộn.

Hai người vừa ôm nhau thì Ý quăng chú Huỳnh và đầu vào đống cây đèn đỏ máu. Con trai của chú Huỳnh liền xách cây nhảy vô đập Ý một cây vào cạnh hàm ngà ra nằm một đống.

Anh vợ Ý là Biểu cũng say thấy em rể bị thương liền nhào vô binh, đánh cha con chú Huỳnh. Thế rồi họ đánh lung - tung nhau như một trận giặc, ai can ra cũng không được.

Chẳng biết làm sao người ta mới chạy đi báo làng, chức việc sở tại chạy đến nơi đem nội vụ về công-sở lấy khai và cho chở Ý và chú Huỳnh xuống nhà thương Bà-Chiểu.

Chiều hôm ngày ấy sau khi tỉnh rượu, rồi họ ngó nhau và xin đi về để làm tờ tự-thuận.

Đ.T.

NAMKY

Mượn xe đạp rồi đoạt luôn

Canthơ. — Tên Ngưu con của Hương-quản Muy, kêu là Xướng, ở làng Tân-An, có mượn một chiếc xe đạp của M. Sốc, ở cái răng, rồi đoạt luôn đem bán.

M. Sốc đợi đến 7, 8 ngày mà không thấy tên Ngưu đem xe đến trả, chừng ấy mới biết là tên Ngưu đoạt xe của mình nên đi cở làng. Mãi đến ngày 2 Mai 1937, tình cờ M. Sốc lại thộp ngược được đứa gian mà giải đến quận Cái-răng.

Sau khi quan chủ-quận ra hạch, thì tên Ngưu khai rằng: vì nó thiếu tiền của tên Ng.... ở Đầu-Sấu cho nên tên ấy xiết xe nó chớ nó không có bán.

Do theo lời khai, quan chủ quận liền phái nội vụ cho Hương - quản làng Thượng Thanh đi làm-áng kết. Nhưng khi Hương - quản dẫn tên Ngưu đến nhà tên Ng... để xét nhà và đối nại thì lúc đi gần tới nhà Ng, thừa cơ Ngưu đang mất, Hương quản hết sức tìm kiếm mà không gặp.

Tuy nhiên Hương-quản cũng cứ đến nhà Ngưu, nhưng không có xe cái mấy nơi ấy, và tên Ng... khai rằng anh cũng không hề có xiết xe đạp của tên Ngưu.

Thế là tên Ngưu khai gian cho người để kiếm cớ chữa mình và thừa cơ đào tẩu.

Hiện nay nhà chức-trách đang truy tầm kẻ phạm.

ô-tô đụng xe bò chở gỗ

Biên-hòa. — Chiều thứ năm 27 mai, vào 4 giờ, trên đường Thủ-đức (Biên-hòa), tại địa phận làng Linh-chiểu, có xảy ra một tai nạn, ô-tô đụng xe bò. Chiếc ô-tô số C. F. 564, của một người Pháp tên M. L... do chủ nhơn cầm tay bánh, từ Biên hòa chạy về Saigon, lúc xuống một cái dốc ở làng Linh-chiểu thì lại va đầu vào chiếc xe bò của anh Bùi-văn-Sáo, 31 tuổi, từ Thủ-đức đánh lên Biên hòa chở cây.

Chiếc xe bò anh Sáo bị đụng gãy gọng, một con bò bị thương chết giấc cả giờ mới tỉnh lại, còn anh Sáo thì bị văng xuống đường, lỗ đầu, trầy mình nhiều chỗ.

Còn chiếc xe C. F. 564, thì bị hư cái đầu máy, có đều may là M. L. không hề gì.

Anh đánh xe bò đã được đưa vào nhà thương Gia định điều trị. Nhà chuyên-trách đã làm áng-kết.

CASINO DE DAKAO

Thứ năm 27 tới thứ nhựt 30 Mai 1937.

Maria Chapdelaine

EDEN-CINÉMA

Thứ hai 31 Mai tới thứ tư 2 Juin 1937.

Cœur d'Espionne

CASINO DE SAIGON

Thứ sáu 28 Mai tới thứ năm 3 Juin 1937.

MARINELLA

RƯỢU BẠT HÀ GET PIPPERMINT GET rượu nầy uống đã mát mẻ và mất khan tiếng.

ĐẠI-ĐẠO TAM-KỲ PHỔ-ĐỘ

(THẬP NHỊ NIÊN)

LỄ AN TÁNG VỊ NỮ ĐẦU-SƯ

Lâm-Hương-Thanh

Tại vùng liêm ngày 3, 4, 5, và 6 Juin 1937

Ngày 3 Juin 1937 (25 tháng tư)

7 giờ sớm mơi. — Đồ ba hồi chuông: Lễ đi Linh-cữu vào đại-điện Thánh-Thất Vũng-Liêm. Đọc Nghị Định thăng vị Nữ-Chánh Phối-Sư Lâm-hương Thanh lên phẩm Nữ-Đầu-Sư. Đức Hộ-Pháp hành lễ phép xác.

9 giờ. Đại-lễ phát tang tại Thánh-Thất cho Chức-Sắc, chức-việc, và Đạo-Hữu nam-nữ.

10 giờ tối. — Đại-Đàn cầu-siêu. Dọng u-minh và trì tụng Di-Lạc Chơn-Kinh.

Ngày 4 Juin 1937 (26 tháng tư)

11 giờ trưa. — Đại lễ Chi-Tôn.

5 giờ chiều. Lễ đi Linh-cữu lên Thất-Trung-Thiền.

8 giờ tối. — Lễ tịch Nữ-Nhạc Toan - Thánh hành lễ Dưng tam- bửu. Bàng Giáo-Sư Nam-nữ đồ lên phế hành, lễ với tang-gia.

11 giờ tối. — Cầu-Siêu Tụng Di-Lạc Chơn-Kinh.

Ngày 5 Juin 1937 (27 tháng tư)

5 giờ rưỡi sớm mơi. — Đại-Lễ Chi Tôn tại Thánh - Thất.

7 giờ. — Lễ triệu tại Thất-trung - Thiền, Lễ Cầu - Siêu tụng Di - Lạc Chơn - Kinh. Hàng Giáo - Sư đồ lên hành lễ.

8. — Lễ tế của Họ - Đạo Tây-ninh, Thudaumot, Bienhoa, Baria, Giadinh, Cholon, Tanan, Gocong, Bentre, Vinh Long, Sadec, Travinh, Soctrang và Cantho.

Điếu-văn của Nữ Phối-Sư HƯƠNG-HIẾU.

Điếu - văn Nữ Giáo - Sư HƯƠNG-PHỤNG.

21 giờ. — Đại-Lễ Chi-Tôn tại Thánh-Thất.

4 giờ chiều. — Lễ tế của Họ Đạo Longxuyên, Raechgia, Bacliêu, Châudốc, Hatiên, Hội-Thánh Ngoại-Giao, Linh Đức và Phước-Thiện, v v.

Điếu văn của Chủ-Trưởng, Hội-Thánh Ngoại-Giao.

Điếu-văn của Chánh Phối Sư NGỌC TRỌNG THANH.

Điếu văn của TRẦN-KHAI-PHÁP, Chưởng-quản sở Phước thiện.

6 giờ. — Đại lễ Chi-Tôn tại Thánh-Thất.

8 giờ. — Lễ tịch tại Thất-Trung - Thiền. Lễ cầu siêu, tụng Di - Lạc Chơn - Kinh. Hàng Giáo-sư đồ lên chứng lễ.

Ngày 6 Juin 1937 (28 tháng tư)

7 giờ. — Lễ triệu tại Thất-Trung - Thiền, Ngọc - Chánh-Phối Sư chứng lễ.

9 giờ. — Đi Linh - cửu lên Long-Nữ-Đài

9 giờ 40. — Điếu văn của Đức Hộ-Pháp, và chư viên quan cùng thân bằng cố hữu.

10 giờ. — Đi Linh-Cửu đến phần mộ trên Long - Mỉ Phụ-Đồ.

SPORT

Thuốc vấn tại đây có mùi thơm của thuốc bên Tây

Ngon hơn thuốc của các ngài thường hút

5 xu một gói 20 điếu

Quí ngài ở Lục-tỉnh lên Saigon chơi có đi Thủ-Đức ăn Nem, xin mời vào

SUỐI

GÒ-XOÀI

nay đã chỉnh đốn lại thành một cái « Tiền-cảnh »

NEM, CHẢ GIÒ, CHÁO GÀ v.v.

Ai muốn dùng thuốc Tây mới, tốt hạng nhứt? Ai muốn có người bào-chế thiệt kỹ càng các toa thuốc của các quan Đốc-Tơ:

Vậy xin quí vị đến tại:

pharmacie franco-asiatique

PHÁP-Á DƯỢC PHÒNG

Rue des Marins, 219 -:- CHOLON

Tại đó sẽ có ông PHẠM-HỮU-HẠNH nhứt hạng Bào chế-sư, tiếp rước quí vị một cách mau-mắn và vui-vẻ.

Thuốc mới và tốt nhứt-hạng, giá lại rẻ.

Qui vị ở Lục-Tỉnh gởi thư đến mua thuốc, thì chăng tốt sẵn lòng thi hành, giá thuốc tính sai mười phân lại không tính tiền cước phí.

Lundi 31 —5-37.—TIỂU-THUYẾT số 604

江湖劍俠

Giang hồ kiếm hiệp

火燒紅蓮寺

Hỏa thiêu Hồng-liên-tự

Nguyễn-Chánh-Sát: dịch thuật.

HỒI THỨ SÁU MƯƠI MỐT

Khai-Đế-Tăng hợp-lực trai giả thủ, Phương - thiệp - Đức Tangnhạc đến thần-ưng.

(Tiếp theo)

Lúc bấy giờ, những kẻ đến coi, đứng trước san-môn đông đảo vô cùng; ai ai thấy vậy cũng đều cho là kỳ quái và tương xét nơi lòng. Tuy không ai biết được gốc tích đứa nhỏ ấy ra sao, song thấy cái tình-hình con khỉ mẹ quyến luyến như vậy thì lấy làm cảm động.

Khai Đế Trưởng-lão chờ cho con khỉ mẹ buông đứa nhỏ ra rồi, mới dắc nó vào chùa, sắm quần áo cho nó bận rồi lăn lăn dạy nó nói tiếng người.

Cách một năm sau, nhờ có ăn đồ nấu chín, lại có những quần áo đã bận vào mình, nó chả xát làm sao mà những lông lá trong mình, lần lần rụng sạch. Có đều là hình thù gầy ốm, giống như bọn khỉ trên rừng, nhưng mới có 6, 7 tuổi, mà bởi ăn ở với khỉ trong rừng cho nên sức mạnh vô cùng, mà đi đứng cũng lẹ làng nhanh chóng quá hơn phi điểu. Bát-luận là vách đá hay nhánh cây, dầu có gay trở thế nào nó chạy cũng như chạy trên đất bằng, khỏi phải mệt nhọc chi hết; ở trong rừng cây trên núi, nó bắt cây nầy mà chuyền qua cây kia một hơi có hơn vài mươi dặm mà không nghe có tiếng tâm khua động chi hết, cho cần lá cây cũng không hề rụng.

Khai-Đế Trưởng-lão thấy nó có cái căn đề rất tốt như vậy, nên ông lại truyền thọ thêm đạo-hạnh cho nó; mà thằng nhỏ ấy cái tư-chất của nó lại thông minh dĩnh ngộ dị thường, cho nên nó chuyên luyện đến 12 tuổi thì trong mình nó đã có thần thông tuyệt đối vô cùng.

Một hôm vào buổi sớm mai Trưởng-lão thức dậy, kêu đứa nhỏ ấy, bảo nó ra phía trước san-môn quét tước đường sá trong ngoài cho sạch sẽ, rồi ở đó đón rước một ông lão cỡi con lừa đen, ở dưới chơn núi, do theo đường nầy mà lên đây, phải thủ lễ cho tử tế mà nghinh tiếp vào chùa. Đứa nhỏ ấy tuân theo lời ông Trưởng-lão dặn bảo, cứ ở trước sa-môn mà đợi hơn trót giờ lâu. Quả có một ông lão ước lối năm mươi ngoài tuổi, râu tóc đều bạc, hoa-râm, mình mặc y-phục toàn là đồ gấm vóc, mặt mày có vẻ từ thiện, cỡi con lừa đen mập mạp, yên lạc kiểu-khâu đều mới mẻ tốt tươi, ở dưới chơn núi hướn hướn đi lên, do theo con đường ấy mà tiến tới.

Cậu ta liệu biết chắc đó là người mà ông Trưởng lão dạy mình nghinh tiếp; bèn vội vàng bước tới thi lễ và nói rằng: « Tôi vâng mạng thầy tôi, chuyên tâm thành kính ở tại chỗ nầy để đón rước lão-ông vậy. »

Ông lão ấy ở trên lưng lừa, cũng vòng tay đáp lễ mà cặp con mắt chòng chọc cứ nhìn sửng đứa nhỏ ấy, nét mặt lại lộ vẻ kinh nghi. Đứa nhỏ ấy liền dắc ông lão vào chùa thì đã thấy ông Khai-Đế Trưởng-lão bước ra đứng trước cửa chắp tay bái chào ông lão và cười rằng: « Xưa rầy cư sĩ vẫn mạnh giỏi hết; lời ước hẹn 6 năm, không sai giờ khắc, ông thiệt là tín-sĩ đó. »

Ông lão cũng lật đật nhảy xuống lưng lừa rồi vòng tay đáp rằng: « Tôi đâu dám thất ước. »

Té ra ông lão ấy họ Phương tên Duy-nhạc, ấy là một bậc phú-thân ở tại huyện Thạch-Tuyền, thuộc về tỉnh Tứ-Xuyên. Lúc nhỏ học hành rất giỏi, chưa được thành niên mà đã thi đỗ Cử-nhân, nhưng bởi cái tánh ông mộ đạo, nên không muốn làm quan, gia-nghiệp trăm muôn giàu tọ hơn hết trong một huyện; chẳng thiếu thốn gì mà phải đi làm quan để mưu lợi.

(Còn nữa)

TẬP «SƯ-PHẠM HỌC-KHOA»

XUẤT BẢN MỖI THÁNG MỘT KỲ

Giá đồng niên tập S. P. H. K. (Cả phần thầy giáo)... ... ... 5$00

Những vị giáo-sư và viên quan Annam nào thâu nhận giùm gởi cho bổn-quán, những số bạc mua báo ấy thì bổn-quán sẽ tính cho một phần huê-hồng 5 %

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Công-ty hữu hạng vốn 250.000 đồng bạc

Sáng lập năm 1927

Hội quán : 54-56, đường Pellerin, Saigon

R. C. Saigon n° 61

Dây thép : CREDITANA-SAIGON

Dây thép nói : SAIGON — 21.826

— Công-ty nhận tiền TIẾT-KIỆM của bá tánh, tiền gởi sanh lời 2 ly rưỡi mỗi năm, sáu tháng tính một lần và nhập vô vốn mà sanh lời nữa. Tiền nầy muốn rút ra chừng nào cũng được.

Công-ty cho vay thế chưng về Quốc trái Đông-Pháp, về Quốc trái Crédit National và những phiếu nào mà Chánh-phủ Đại Pháp hay là Đông-Pháp phát hành hay là chịu bảo chứng.

— Công ty cũng nhận lãnh giữ cho bạn hàng và lãnh tiền lời những vé quốc-trái và nhận đổ số những phiếu nào có dự cuộc xổ số hằng tháng hay là hằng năm.

Tổn-hội có mua bên Pháp hộp Tiết-kiệm tốt đẹp bằng sắt mạ kẽm, để cho bá tánh mượn dùng. Xin quí vị hãy đến hội-quán hay là viết thơ mà hỏi cách thức mượn hộp Tiết-kiệm ấy.

(Về công chuyện khác, xin hỏi thăm bổn Hội)

Tôn chỉ của bổn hội : LÀM VỀ VANG CHO XỨ SỞ MÌNH

BẢN TRỊ SỰ DANH DỰ VÀ CỐ VẤN :

Chánh hội trưởng : HUỲNH ĐÌNH KHIÊM, (nay ngài đã từ lộc).
Phó hội trưởng : M. TRẦN-TRỊNH (RẠCH), (sẽ có bầu cử chiếu theo điều 24 trong điều lệ)
Hội viên : Dr BIAILLE de LANGIBAUDIERE
« M. Denis LÊ PHÁT-ÂN.
« M. LƯU-VĂN-LANG,
« Dr TRẦN-VĂN ĐÔN.
« Dr TRẦN-NHƯ-LÂN,
« Me TRỊNH-ĐÌNH-THẢO,
« NGUYỄN-THANH LIÊM.

BẢN TRỊ-SỰ VÀ QUẢN LÝ

Chánh hộ trưởng : M. TRƯƠNG TẤN VI.
Quản lý hành sự : M. NGUYỄN-TẤN-VĂN.
Hội viên : M. BÙI QUANG-CHI,
« M. ĐẶNG-VĂN-ĐẢM,
« M. J.B. NG.-TRUNG-VINH.
« M. Alexis THÁI V. LÂN.
Tổng-lý : M. Paul LÊ VĂN-GÔNG

ĐÔNG-PHÁP NGÂN-HÀNG

DƯỢC HƯỞNG ĐẶC ÂN CỦA CHÁNH-PHỦ LẬP RA NĂM 1875
Hội nặc danh vốn 120.000.000 quan
Vốn đóng tất : 120.000.000 quan
Vốn tồn trở lại ngày 31 12-32 : 125.000.000 quan.
HỘI QUÁN : 96, Bd Haussmann PARIS (VIIIe)
Chủ tịch Hội-đồng cai-quản. M. René THION DE LA CHAUME
Tổng Giám-đốc M. PAUL BAUDOUIN

Tâm đáp thăp tổ : INDOCHINE

CÁC CHI-NGÀNH VÀ ĐẠI-LÝ

TRUNG HOA	ĐÔNG PHÁP	CÁC XỨ KHÁC
CANTON	SAIGON	BANGKOK
FORT-BAYARD	BATTAMBANG	
HANKEOU	CANTHO	DJIBOUTI
HONGKONG	HAIPHONG	
PÉKIN	HANOI	NOUMÉA
SHANGHAI	HUÉ	
TIENTSIN	NAMDINH	PAPEETE
YUNNANFOU	PNOMPENH	
	QUINHON	PONDICHERY
	TOURANE	
	VINH	SINGAPORE

GIAO THIỆP KHẮP CÁC NƠI TRÊN THẾ-GIỚI
Làm đủ các công-việc ngân-hàng và buôn bán đổi chác
CHI-NGÀNH Ở SAIGON — QUAI DE BELGIQUE
R. C. N° 1

CHO MƯỢN TỦ-SẮT

Cỡ các tủ-sắt tính mỗi phân	Thời hạn và giá tiền mướn			
	1 tháng	3 tháng	6 tháng	1 năm
Nhỏ 18 × 26 × 50	2$00	3$50	6$00	10$00
Trung 18 × 52 × 50	4.00	7.00	10.00	20.00
Lớn 36 × 52 × 50	7.00	10.00	16.00	30.00

HO LAO

Chớ nên thấy ho thường mà không lo điều trị, nếu để lâu sẽ thành ra ho lao.

Phải trị lập tức khi mới ban sơ bằng thuốc PULMOGENINE, ba, bốn lần mỗi ngày. Một muỗng canh với một chút nước trà, sẽ dặng hiệu nghiệm. Đã trừ dặng ho và bớt phổi.

PULMOGENINE là một thứ thuốc trị bịnh ho rất thần hiệu.

Hỏi người bịnh nào đã dùng thuốc PULMOGENINE rồi thì sẽ rõ sự hiệu nghiệm của nó.

PULMOGENINE VE LỚN GIÁ 1$50

Có bán khắp nhà thuốc tây

Chế tạo : Pharmacie Centrale
J. MIR 1884 à 204, Rue Catinat
Saigon.

PHÒNG COI MẠCH NGUYỄN-VĂN-KHẢI

Lương-y bổn quốc tri sĩ

Médecin libre

GIỜ COI MẠCH :
Sớm mai.. de 7 h. à 10 h.
Chiều .. .. de 15 h. à 18 h.

30, Route provinciale 15 (Gần gare xe điện) GIA ĐỊNH

CHUYỆN NGẮN

Rước vợ ?!...

Của Minh - Triết

Ngày đã về đêm...

Con chim lảng-chải đập miếng mồi cuối cùng dưới ao rồi chim mất trong cối mịt mù, tung cánh đến nơi vô định...

Sáu giờ, bảy giờ...

Trong thôn lân, lấm đốm những ngọn đèn leo lét như các vì tinh-tú thoạt ẩn thoạt hiện giữa lưng trời.

Lần mò biết hẳn trong màn trời lờ-mờ, khách lữ-hành cũng lấy làm lẻ ngắt. Bỗng như một luồn điện vô mạnh vào tri nhớ, khách nữa mừng nữa ngại ?.. Khách bôn ba, lẹ bước trên con đường bộ gồ ghề.

Như muốn tô điểm thêm vẻ tối tăm, đen dầu của bầu trời, một luồng mây cực to che khuất cả ánh vàng lạt của vầng trăng khuyết. Vầng trăng khuyết — tia ánh vàng nhẹ phớt êm dịu — đang lơ lửng trên đầu non lây-bắc.

Hết bao nhiêu đốm sao chung số phận cùng trăng — chui vào khóm mây đen sầm.

Rồi, đến gió, giông, mưa luồng mưa cực to phải vì phận sự mà tưới rưới cả vạn vật trên mặt đất bao la. Những luồng điện quang thỉnh thoảng xé mây, vạch nước từ chốn không-giang, soi xuống qũa-địa cầu nặng triu.

Rầm, một tiếng sét nổ làm chấn động cả một góc trời. Cả vạn-loài đều ghê tởm cái lối hành-lung vĩ-đại của hóa-công mà chịu im hơi lặng tiếng...

Bước đường lữ-thứ đã lấy chân nản, hồi hận cho cỏi lòng lạnh lẽo của ai ?...

— Tôi lẻ gì mà ta phải vùi thân vào chốn khổ nhọc nầy mà mong đoạt được cái ái-tình vụng trộm nhơ nhớp, cái sự phá-hoại danh giá nhà ta. Nếu chẳng cho ta là con người bạc-bẽo, vô ơn thì còn cho là gì mới cân-xứng với cái lối đáng chết của ta...

... Ta trở về nhà mà phục tội ?..

— Không, một trăm lần không, đi ra thì dễ, trở về... về cũng chẳng dễ gì. Vậy nay, bước đi đã lỡ, thì ấu hẳn ta đành phải sao chịu vậy.

Bao nhiêu ý nghĩ liên-miên, xô xát nhau trong não cân như một trường chiến đấu.

Đã đến hồi cầm lấy sự lạnh, khách bậm môi bước nhanh vào miễu — ẩn dựa cội đa to sum-sê tha ra những dây lòng-thòng, như bao kín những « mũi tên » nhỏ nhen của cọc đen đầu bắn ra ngoài kẻ vách thưa xuyên-đeo vì mối dục nát.

Bên ngoài, đêm càng khuya, gió càng thét, mưa càng đổ ; khách càng rung. Khách đánh nằm dưới đít miễu mà đợi lạnh mưa.

Xa đưa tiếng uềnh-oang của ếnh-ương và tiếng kêu sầu khoắc-khoải của vạt-sành như khúc nhạc thần-bí ru lòng khách mơ màng gối đầu trên gói đồ...

Lại một khách thứ nhì — anh Mạnh — cũng bị mưa tiền chui vào miễu mà đục. Một cây, hai cây quẹt, anh Mạnh cũng thất vọng mà xem rõ mặt người ngủ. Năm cây quẹt gộp lại, anh đánh chung một lượt mới khỏi bị ngọn gió lạnh phụp tắc. Anh soi lận mặt người đang im-giấc. Hình như có vật gì chận ngang cổ, anh ấp-úng đôi ba lần :

— Em .. Lan....

Có Lan giựt mình nhổm dậy, hoa cã mắt rồi ngã ra...

Năm cây quẹt đã tàn ngọn lửa. Anh Mạnh đánh bạo, bước đến bên thân, mượn đèn. Cô Lan ngồi dậy nhìn sửng anh Mạnh, đôi mắt đầm lệ rân rưa lăn dài xuống má.

— Em Lan, sao em đánh bôi lọ cho thể diện nhà em ? m lặng.

... — Sao anh biết em ở đây ?

— Em thiệt quá lẩn thẩn. Anh cũng bị mưa như em vậy.

Trước kia, anh dư hiểu rằng em đã lén cha mẹ mà tư tình cùng kẻ khác. Nhưng anh cho sự trinh-tiết là vật chơi mà thôi. Muốn bồi bổ sự khuyết điểm to-tác của tuổi xuân con người, không gì hơn là kẻ sách tư tình, nếu chưa có chồng...

Song thân em đã hiểu rõ nông nổi xấu xa của em lắm, nên muốn nhờ nơi tay anh cứu vớt em ra khỏi chốn ô-trọc.

Vì tình thân thiện, nên song thân anh ép anh nạp lễ cầu hôn cùng em.

Lúc ấy nhơn tâm sôi nổi tiếng thị-phi quá nhiệt liệt, mà nào anh có nghĩ đến.

Anh cực-lực công kích tiếng chê bai hủ lậu « bề hoa cuối mùa ». Lắm lúc anh cũng lấy làm chán nản, nhưng anh nhớ đến lời cha, anh yêu-cầu thì anh cũng lự-nhủ mà ép lòng.

Lại nữa, anh có nghe phảng-phất rằng em đã thuận tình cùng anh nên anh vững dạ. Anh cho rằng sự đồng-trinh là nhỏ mọn không sao bằng được sự tiết-hạnh vẹn giữ cùng chồng chánh-thức sau nầy.

Em Lan, em lệ lắm. Với cái sắc diễm lệ của em, với cái tiếng hoa-khôi của em, em không thể chờ một người xứng đáng mà trao duyên hay sao ? Em đành thầm yêu một đứa phi nghĩa, một đứa sai-hẹn cùng em : giờ nầy sẻ dắc em đi.

Anh rất buồn cho cái tuồng lãnh đạm của em đêm hôm qua là đêm đầu của anh cưới em. Đêm nay, anh cùng đến nhà rước em.

Ôi thôi, bóng hồng đã khuất, anh mới thất vọng ra về May sao anh cũng bị mưa gặp em.

Em nên nghĩ lại : Con người giả dối bao giờ cũng có sẵn cái giả tâm để lường gạt gái tơ, như em là một. Sau khi tiền em cạn, sắc em hết, nó sẽ thừa thãi em ra. Với cái tân-dụng ấy em có thể tìm được một ông chồng tử tế mà gây cơ nghiệp vĩ đại hay không em nhớ kỹ em là sắp già rồi.

— Thôi anh đừng nhắc lại nữa, em biết hối hận lắm rồi. Xin anh thứ lỗi em mà đem em về tì như anh đi rước em vậy.

Hai hàng lệ từ từ lăn dài xuống má cô Lan làm cho xúc động lòng Mạnh, Rồi bao nhiêu sự giận dữ oán trách, đều theo gió mây mà tiêu tán đi mất. Một cái hôn đậm đà dắc người vào cõi mộng, Lửa tình đã bừng vậy làm ấm hai quả tim non lạnh lẽo.

Một phút êm dịu, một phút nắng nản trước nhứt của vợ chồng : Mạnh và Lan.

Xa đưa tiếng uềnh oang của ếnh ương hòa lẫn giọng kêu sầu khoắc - khoải của vạt sành lựa hồ khúc nhạc thiên nhiên, nhịp mừng, như ca tụng cái đi tình chân thật của đôi uyên ương đang kẻ lể sự tình giữa khoảng trời phủn gió buốt.

SAVON CON SÓ
RẺ -72%
XÀ TÒA LÒ
SAVON NOUVEL DE L'INDOCHINE CHOLON

Chúng tôi ở trong số mấy người đã - đảo kinh-tế khủng-hoảng

Thật vậy, biết bao nhiêu người nghèo lận đận vì cũng người thất-nghiệp, đều có thể theo học với mấy lớp dạy bằng giấy thơ-tín của chúng tôi, bởi vì chúng tôi ăn công dạy rất nhẹ và vì chúng tôi rộng-rãi về sự trả học-phí. Các ngài khỏi phiền-phức ở nơi lên xuống hết nỗ chúng tôi vẻ gởi đến tận nhà các ngài, theo nhà thơ. Học với phương-pháp của chúng tôi, các ngài sẽ thấy tấn-tới nhiều hơn học với thầy, tại chỗ. Thiệt là lạ quá ! Phải nhưng mà có thật như vậy, vì hằng ngàn học-sanh đã nói được tiếng Pháp một cách dễ-dàng. Các ngài hãy tìm như họ, vì ngay bây giờ đó đây.

Pierre Roussel

à Chi-hòa, près de Saigon

mà hỏi thăm và cho biết sức học nơi nào. Xin dính theo thơ 5 xu có để trả lời

Chúng tôi đồng-thời đã xuất-bản

Tôi tập đọc chữ Pháp, *văn tập, giá 0$60, cước 0p.16 ; Tôi học tiếng Pháp số 1, 1p.10, cước 0p.20 ; số 2, 1p.50 ; cước 0p.25 ; mỗi chàng 3 quyển và cước 1p.85.*

Tôi tập nói tiếng Pháp

Quyển số 1 và số 2, 0p.45, cước 0p.25

Có trữ bán ở Saigon, Chợ mới Ngã ba-thanh-Long, 7, 161 Bis, 191 : à Cholon, Lan-Khoan ; 246, rue des Marins.

CHUYÊN TRỊ BỊNH THẦN TÀI

Docteur NGUYỄN-VĂN-TIỀN, nếp bằng khoa vệ-sanh và sĩ-trăng,
số nhà 68, đường Chasseloup-Laubat, SAIGON

Chuyên trị cả chứng bịnh mà nhứt là bịnh ngoài da (mụng, sẩy, u nhọt, ung-thư, vết tích v. v.), bịnh về máu (máu dương mai, thiếu máu, v. v.), bịnh đường tiểu (lậu, bọng đái, lậu kinh niên, yếu sức, v. v.), bịnh của phụ-nữ (bạch đái, đường kinh không đều và đau đớn, đau tử cung, v. v.).

Ông đã nhiều năm kinh-nghiệm săn sóc bịnh-nhơn về các chứng bịnh trên đây.

Mỗi ngày ông đều khám bịnh cho toa. Chủ-nhựt và ngày lễ thì buổi sớm mai.

Ông công có dùng điện để trị bịnh nữa.

Hàng «Kim-Thành»

Mua bán vàng và bạc

số 23, đường Schrœder

SAIGON

Mua bạc đồng củ cao giá nhứt

DÂY BĂNG

Cho các Viên-Quan

Bổn-hiệu có tiếp dặng bên Pháp mới gởi sang các thứ dây băng (*écharpes*) cho viên-quan như Bộc-phá, Phó, Huyện, Sơ-cấp hạng-nhứt, hạng-nhì, hạng-ba, Đốc-đông địa-hạt, và Bàu biện Phó-tổng.

Vì mỗi thứ có vài ba cái mà thôi nên Bổn-hiệu xin các quí ngài nào có cần dùng thì viết thơ liền cho Bổn-hiệu mà hỏi giá, Bổn-hiệu sẽ hồi âm cho quí ngài biết.

Nếu chậm trễ Bổn-hiệu bán hết thời phải đợi cả năm bảy tháng nữa bên Pháp mới có gởi qua thêm.

Xin quí ngài lưu ý.

Imprimerie de l'Union,
NGUYỄN-VĂN-CỦA
57, rue Lucien Mossard
SAIGON

Chừng nào đứa trẻ đã lớn lên
Mà sữa không đủ cho nó dùng
Thì phải cho nó ăn bột sữa

NESTLÉ

HIỆU

CON CHIM

là một thứ vật thực lành, bổ và dễ tiêu hóa

Hãng NESTLÉ số 35 đường Mac-Mahon có sách dạy nuôi dưỡng con nít chữ quốc ngữ của bác-sĩ Vidal, qui Bà qui Cô muốn dùng xin hỏi tại hãng sẽ gởi tặng

TRUYỆN-NGẮN

Chắc « Vũ - Nàng »

Nối bài « Vì đâu nên nỗi »

(Tiếp theo)

«Hỡi các bạn, nếu các bạn muốn kiếm cứu về loài rắn thì các bạn nên lưu ý từng bịnh chứng của mỗi con mới mong đoán, quyết được phương pháp cứu người trong cơn khẩn cấp. Chớ mấy đầu rắn khi đặng khi mất thì có làm gì kẻ cứu lập phương. Mà nhứt là loài rắn con mới nở miệng nhỏ dễ gì cho ta thấy rõ, rủi ai gặp phải thì cũng tưởng là bị gai quào. Người ta thường vô ý bị chích vài điểm son tự miệng rắn hồ trước, Vũ-Nàng và mắt cân hơn là rắn liêu-đ ều.

Rắn hồ trước thường ở trong lòng tre mắc kiến, hễ ai cạ vào lỗ kiến, ngứa hơi tức thì nó chen lấn đặng ra mà đâu có được, đang hồi cùng một bất được mâu người tưo thì nó châm cho mấy cái, không đặng một tiếng đồng hồ, người bạc phước mạng vong. Độc thật! Muốn biết rõ, thì xin đọc bài hồ trước ở trương 18. Còn đây xin giải sơ lược con rắn Vũ-nàng.

Con rắn Vũ-Nàng ít khi có lớn bằng tay cái, người ta gặp thường cỡ chiếc đũa tre hay bằng ngón tay út, dài chừng hai tấ rưỡi, lanh lẹ hơn rắn mặt-cân, thường len lỏi t eo kẹt vách, nhứt là vách đất vách lá, bắt nhiên- hện, dán vô chuộc mới dễ mà ăn, còn ngủ thì ưa nhứt là vườn trâu, chẹn mình theo giây trâu, mới xem ai cũng tưởng lầm, ưa nút mấy giọt sương, dượm ở đuôi trâu. Trời nắng lên thì chen trốn dưới mấy đống rác dưới nọc trâu. Nếu thế xoay về khoa-học nghiêng cứu thì tôi xin thú-thật với bạn đọc, tôi chưa bắt được con rắn Vũ-Nàng lần nào, duy theo lời người ta thuật lại đó thôi. Còn về phương thuốc thiêu theo thuật gia-truyền cho theo bịnh chứng.

Những rắn lớn oằn người thì dễ biết, còn rắn con cần biệt chẳng ai dè.

Nhưng giấy phúc chưng bịnh phát lên nhứt nhứt, mắt mờ xây xẩm, đám sôi, tùy con rắn sanh ra chưng khác nhau, người ta biết còn có thể chạy cứu kịp. Duy con rắn Vũ-Nàng với phát chứng ngất nghẻo, vô y chẩn chẳng ai hay. Cứ theo sách và y theo bịnh chứng phát ra, chớ rắn ít khi thấy rõ, bằng ta có kỷ nửa thì phải dùng chanh trái bổ hai, chà thật mạnh hồ nào đau đau mà ta ngỡ là rắn cắn đó, trong giây phút ắt ta thấy từng điểm đỏ có khi ngoài da, có khi trong da tùy theo từng loại rắn. Cũng như con Vũ Nàng, nếu nó có chừa thì có từng ba đầu đến năm đầu đen bầm, dường mấy kiêm châm cách khoản độ ba ly; trái lại, nếu là con rắn con hay rắn đực thì đầu ấy nó lại rắn đục như mân nếp trắng đầu rắn lại hẹp khoản hơn. Thật khó tìm đặng đầu rắn. Mà nghi kỷ thì tôi cho cũng không phải là khó; là bởi con rắn ấy nó phát bịnh cấp kỳ ta cứ coi chừng sanh ra mà cho thuốc.

Đây nói về phần thuốc nam, cho mặt một từng con. Loài rắn nầy ưa ở mấy đống đá, mấy gốc cây có tủ một lớp rất hoặc cỏ, hoặc thứ gì hay vun đống, mà trong ấy có hơi ướt-ẩt. Nó cắn người nào cũng không khỏi chừng mười hoặc mười lăm phút thì hồn phách dật-dờ ngực nặng như treo đá, tim nóng như ram lửa, con người nào bằm - thọ tiên thiên yếu thì đả mê mang bất tỉnh rồi nghẹn họng chết luôn, còn may ra khi huyết sung thạnh nó sang thêm cái chứng nổi u nần có vẻ cố cụt cùng mình, rồi phát ụa mửa giây phút mạng vong. Thật rất độc địa thay loài rắn hình vóc vẩn bé tí hon mà giết người lanh lẹ hơn ngọn dao của mấy bác « Anh hùng tân! »

(Coi tiếp trang năm)

Đọc báo mà không đọc tờ « Nông-công-Thương » là người không biết đọc báo.

CÓ BÁN TẠI NHÀ IN NGUYỄN-VĂN-CỦA

Manuel de l'infirmier

CỦA ÔNG

NGUYỄN-VĂN-KHẢI

MÉDECIN INDIGÈNES DE 1re CLASSE

Giá mỗi cuốn 2 50

Cho mướn máy đánh chữ, đủ thứ hiệu máy

CHUYÊN-MÔN

Sửa máy đánh chữ, và porte plume réservoir và đồng-hồ, và compteur kilométrique.

Làm biểu hiệu các hội, insignes.

Bán quan bài, đồ tế các làng

Đại-lý:

Bán máy đánh chữ hiệu HERMES BABY, chữ tây giá 80$00, chữ tây và quốc-ngữ 90$00. — Bán máy chữa bình bơ tạo phẩm, chữa lấy một mình, rất dễ tiện. — Bán xe máy nhiều hiệu tối tân. — Bán sỉ và bán lẻ. — Khắc con dấu, mộ bia, cẩm-thạch. — Khắc bình bằng ốc xa cừ, vỏ đồng, vỏ đá

HỒ-NHƯ-TIÊN,

91 et 110, Rue d'Espagne, Saigon

Téléphone: 21 876

SOCIÉTÉ D'EXPLOITATION DES ÉTABLISSEMENTS

BROSSARD MOPIN

Xin mời quí vị đến xem, nếu quí vị muốn kiểu mới rất đẹp lạ lùng, XI-MEN đủ thứ màu và các vật dụng đều là hàng quốc tế.

Bon-marché sẽ tính cho.

VÕ HÀ THÔNG THẢ

Đại-lý độc quyền L. Lacourture. — Chodul gần trại tinh tập Ô Môn

10.000 đồng

Kẻ nào có việc cần kíp xin nhớ vị pháp-lưu-cô-văn chuyên môn Phan-ở-Thiết cải vô quyền cho: thưa kiện, vợ chồng, cấp con, gia tài, hương hoả, vân vân. Mỗi lần chỉ tốn 2$, nếu có làm đơn từ thì từ 10$ sắp lên.

Ở xa xin viết thơ hỏi, rành và gởi mandat cho:

Monsieur Phan-văn-Thiết
Chủ nhiệm báo « Thế-Giới »
N°45 Rue Adolphe Garros Saigon.

HỨC MỎI

Là một danh-từ không có nghĩa trong y-học. Thường một bộ phận (y) m cơ quan trong thân thể đ ốt hay không biết gây ra thôi.

Thì các cổ phương-ngôn kư-k ông phải sai nghĩa chút nào, mà thường dạy ta với những trường hợp như thế, cần phải tẩy sổ cho thân minh, nghĩ là phải g ở bộ phận bên trong cho sạch sẽ đang vệ sanh.

Nhưng cái « máy » cần yếu nhứt hơn hết trong bộ phận, ấy là « lá gan ». Hãy giúp cho lá gan làm việc bởi một phương pháp không hư phá và dễ chịu mà lại ít tốn là nên dùng thuốc ERVIL (Thuốc nước hay thuốc bột).

Trừ bán ở Sài-gòn: tại Trung-ương Dược-phòng 195 — 20 đường Catinat và tất cả các nhà thuốc đáng đến khắp.

CLINIQUE MÉDICALE

Rue Duong Meger số Albert 1er, tel: DAKAO (Saigon)

Téléphone: n° 986

DOCTEUR **PHAN-TẤN-THIỆT**

Ex-assistant en dermato-syphiligraphie à l'hôpital St-Louis Paris
Ancien médecin attaché aux services de Dressevalisation créés par le Ministère de l'hygiène pour la lutte antivénérienne

Có phòng nuôi bịnh giá rẻ và phòng thượng hạng mát mẻ êm tịnh. Có sẵn đủ thứ máu, đàm, nước tiểu, nước ốc, xét vi-trùng bằng kiểu hiển vi. Có chỗ riêng để xét điện (radio diagnostic) và chữa bịnh bằng quang tuyến (dérmo-valisation, ondes courtes).

Trị các chứng bịnh và chuyên-trị các chứng bịnh đau-bụng, bịnh đau gân đau xương, bịnh huê-liễu kinh niên.

HÃNG BẢO-KÊ

HIỆU

La Providence et L'Industrielle du Nord

ÔNG BOY-LANDRY

Làm Đại-lý 17, Place du Théâtre, 17 -:- SAIGON

Hãng Bảo kê nầy chuyên lo bảo-kê cho những xe-hơi, nhà cửa, phố và hàng-hóa cho anh em. Những người ở Saigon, Cholon hoặc ở trong Lục-tỉnh mà chịu bảo-kê với hãng nầy, nếu gặp lúc rủi ro hư hại việc gì, thì hãng sẽ bồi thường một cách rất mau lẹ vô cùng. Xin anh em lưu-ý ....

TIỂU-THUYẾT —:— Số: 11 —:— của MAI-SƠN

Dưới bóng Phật - đài

(Tiếp theo)

10. Thức thì nhớ, ngủ thì mơ, tấm lòng này đường như lửa đốt tên xuyên
11. Cũng bởi vì thương ai nên nỗi, nên phải một mình gánh vác cơn phiền
12. Dầu em có giữ nguyên, những lời thề-ước em đã tỏ bày
13. Thì anh cũng khó tin là thật, là trọn, là nặng, cái mối tình nọ của ai
14. Lúc em vui vẻ vậy ca diễn, biết em có tưởng đến người cách mấy hôm nay em mới mang gởi lòng
15. Mà ngày nay, chớ sai nhớ ai, mong ai, lâm tri xốn xao vì mối tình hoài vọng
16. Này em ơi, anh không thương em là không phải vì nét xuân sơn, làn thu thủy, nụ cười tựa hoa
17. Mà vì tài của em, vì mối tình liên lạc khéo chắp nối kẻ làm văn với người diễn giả
18. Đả mấy phen, anh cũng muốn dứt ngay mối tơ tình, vì anh thiết nghĩ, thương là đem vào thân những nỗi đau lòng,
19. Đó với đây, em đã hiểu lỡ nhớ, lỡ thương, lỡ duyên, lỡ phận cùng vì mối tơ hồng lục nẻo
20. Mà chén tương tư, ôi thôi, của đôi ta anh càng lắc-lư lưng, nó lại càng lại láng, hêm.

Cảnh thứ ba

Phòng cô Ngọc-Thủy tại rạp hát Hoả-Xuân.

Đồng-hồ đánh bảy tiếng keng. Trống rạp hát nổi lên mời người đi xem hát.

Lan. — mời cô sắm sửa. Bảy giờ rồi, mà cô chưa thoa phấn.

Ngọc-Thủy. Tám giờ mới bắt đầu diễn, còn chán thì giờ.

Tiếng gõ cửa. Lan chạy ra mở. Cẩm-Vân bước vào.

Cẩm-Vân. — Chào chị.

Ngọc-Thủy. Chào chị mời chị ngồi. Em đương buồn mọi nỗi trong lòng không biết ngỏ cùng ai.

Cẩm-Vân. — Thương mà làm chi, tưởng nhớ mà làm gì. Tôi nghe nói Vân-Anh sắp cưới vợ, chị còn trông mong chi nữa mà một mình đứng tủi ngồi sầu. Hôm nay chị thấy rong mình đả dỡ chưa?

Ngọc-Thủy. — Cám ơn chị, hôm nay em đả khá lắm. Vả lại hôm nay, em đả mời Vân-Anh đến xem diễn vở kịch của em soạn, em muốn cho chàng hiểu rõ cái vết thương tâm của em. Em đả tự nhủ thân em như đoá hoa tàn, cành khô, nhị úa, biết bao lần kẻ nằm, người vỗ, còn hi là hương-vị nồng nàn; đối với chàng, em luống những thẹn thầm. Nhưng em không phải vì tiền, vì chàng sắp cưới vợ, mà bây giờ em tức hay tiếc. Bởi quá mến chuộng nghề mình, nên ngày nay, cuộc ái-ân mới hoá ra lở dở...

Cẩm-Vân. Em dám đoán chàng hiện vẫn còn thương thờ cô;

Ngọc-Thủy. — Em không phải là người mong cưới chồng ai. Nếu chàng còn để chút cảm tình với em, em vẫn giữ kín trong tâm, em sánh nó như cây liễu, cây hồng mộc ẩn vào góc vườn hoang. Có phải em được gần chàng, kề vai dạo cảnh, thưởng hoa, bay lượn gối loan nương lựa dài không, không, em muốn biết tình chàng bây giờ có phai lạt chưa? Em trông mong gặp chàng hết sức (*Ca Vân-Thiên-Tường*):

(Còn nữa)

Ngày kỷ-niệm trận Cameroun của đội quân Lê-dương ở Yênbay

Yenbay. — Cũng như mọi năm tại tỉnh lỵ Yenbay, đội quân Lê-dương vừa tổ-chức ngày kỷ-niệm trận đại thắng Cameroun tối hôm thứ bảy vừa rồi.

Thật là một đoạn lịch-sử rất vẻ vang và hùng tráng của đội quân Lê-dương, đã tỏ cho người ta biết cái lực-lượng và lòng can-đảm, hi sinh của mình.

Tôi hãy tưởng tượng đến hồi sa trường khoảng năm 1863, khói đạn mù trời, trong lúc nguy ngập ấy đội quân Lê-dương chỉ còn có mấy chục người cả tướng lẫn quân chống lại bên địch.

Một trận huyết-chiến bày ra, người ta vì lòng hi-sinh tánh mạng với đất nước nên đã quả quyết cầm cự với mấy nghìn quân nghịch rồi chiếm được hai chữ « toàn thắng ». Bấy giờ nếu có ai qua Cameroun hẳn cũng còn thấy một tấm bia đỏ sộ khắc những hàng chữ : « Ils furent les soixante cinq opposés à tout une armée : sa masse les écrasa la vie plutôt que le courage abandonna ces soldats français. Le 30 Avril 1863 » sắc vàng chói lòi dựng năm 1892 để kỷ-công những vị anh hùng đồng cảm.

Tối 15 Mai 1937, tại nhà hát Tu đoàn đã có một sức mạnh quyến rũ người đến xem đông vô kể, đứng vây quanh cửa rạp. Ở đây có dựng hai cái cột nửa phất giấy bông ghi niên-hiệu trận Cameroun. Trong rạp trang hoàng một cách rất sang phú, cờ treo, lá kết, đèn trăng và những kiểu hoa « Lys » trổ bằng giấy trang-kim óng-ánh dinh khắp 4 chung quanh tường trông rất ngoạn mục.

Không muốn để cho tấm trần cốt bằng mất, người ta đã phủ ra ngoài bằng những tấm vải sỏ nhuộm xanh càng tăng thêm phần nghiêm trọng.

Sau khi quan khách đã đến đủ mặt, lúc ấy vào hồi 9h. 15, phường nhạc Lê-dương cử bài Marseillaise hết thảy đều đứng cả dậy chào. Rồi tấm ri-đô trên sân khấu hé mở, người ta nhận thấy mấy hàng chữ : « Légion souhaite la bienvenue à ses invités » viết trên tấm vải trắng căng vào hai đầu gậy cuốn tròn lại do hai người lính Lê-dương từ từ kéo ra hai bên. Những tràng pháo ta đã bắt đầu nổ. Kế tiếp những môn điền-kinh như chạy, nhảy, ném đĩa, vỗ Nhựt và đánh vật.

Nhưng chỉ có đoạn người đồng « (les hommes de bronze) là được khán giả chú ý hơn hết, vì cảnh đoạn này đã làm cho người đi xem từng phen đã hồi hộp phấn khởi hay cảm động từng lượt diễn ra dưới ánh điện ngũ sắc những cảnh quân bị như khi gấp chiến, khi canh phòng đêm tối, khi bằng bó cho kẻ bị nạn. Muốn cho chương trình thêm vui, sau khi « Entr'acte » vào có chiếu phim « Le temps moderne » do Chariot và Paulette đóng vai chánh rất nên vui cười. Tiếp đến bài kịch « thâm bịnh » và một đoạn ôn lại cái lịch-sử oanh-liệt của ngày kỷ niệm. Mãi tới gần 1 giờ khuya mới giải tán.

Thầy Vũ Nàng

(Tiếp theo trương 10)

Muốn hiểu rõ hơn nữa, thì cái chứng nổi dậy mình nhiều ở vu-não lắm cục bầm bầm đều thường thấy ở thân mình người đàn bà hơn. Rứt ra không có thuốc uống kịp thì vì dầu có chết, mình mẩy cũng có dấu bầm tiếm từ quần cho đến cuống họng và lỗ mũi cũng còn thấy máu bầm đông cục.»

Đọc tới đây thầy Nguyên buôn sách xuống bàn chắc lưỡi thở dài, mà cũng lạ không biết Nguyên có cảm tưởng gì nước mắt lại tuông rơi lát đát.

Chẳng biết nghĩ sao, Nguyên mới cầm lên coi tiếp.

«Hỡi các bạn đọc, đành rằng người nào gặp lấy chứng nguy thì rồi là mạng bạc, song ta mà biết trước cũng có thuốc cứu lành. Tôi muốn cho để kiếm liền vả ai cũng biết mặt thuốc nên để vào một phương thuốc nam chuyên trị bịnh rắn Vũ-Nàng rất thần hiệu.

Hà thủ ô tía, nguyên giấy lá cam thảo nam nguyên giấy lá (có người kêu cam-thảo nam là giây lức mũ, lá dài chừng sáu phân, rộng một phân, đuôi lá nhọn) bông đu đủ đực, é tía lấy lá cũng được, chỉ thiên thì dùng lá chỉ-thiên thì có bông, còn không thì dùng chỉ thiên lá nhọn cũng được, lá bù xích ngải cau (thứ ngải này người ta kêu nhiều tên nhưng lá nó bằng ngón chơn cái trở lại, màu thật đỏ tươi, lá như lá cau hay chả là mới mọc có bẹ) cỏ ống nguyên giấy, lá bù ngót mỗi thứ nắm chừng một nắm, đem thiệt nhuyễn vắt lấy 1 chén nước cốt cho uống trước rồi đem thêm 2 nắm hồ bỉ lấy nước cốt mới 5 chỉ vắy con đỏi-mồi ở tiệm thuốc có bán. Chừng 15 phút sau cho uống thêm 1 lượng Bạch-chỉ, thuốc bắc, sắc lấy nước. Nhưng hãy lưu tâm một chút, là cần phải có vắy đỏi-mồi thiệt mới trị được cấp kỳ. (Phần thuốc rắn, bao nhiêu đủ cứu bịnh nghèo)

Còn Nguyên... Kim-Tiền thì... thì đành nước đăng trêu cay!

Mặc dầu có lời bàn trong sách «Vạn thế lương phương

của Tam-Bảo,
Liễu-nguơn-Thần
(HẾT)

№ 18

Châu-phách sanh-cơ-tán
(Thuốc tán trị ghẻ)

Thứ thuốc tán này dùng để trị bịnh ngoài da, các thứ ghẻ độc, bất luận ghẻ gì. Phải dùng thứ thuốc nước « Trừ-độc-thủy » của Nhị-Thiên-Đường mà rửa trước, lấy bông gòn chấm cho khô, sau dùng thuốc Sanh-cơ-tán này mà rắc vào thì mau kéo da non mà lành liền. Hay lắm! Hay lắm!

Cứ gởi thơ cho nhà thuốc :

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
47, rue de Canton, 47
CHOLON

Dầu Nhị-Thiên-Đường

Khắp trong thiên hạ đều dùng dầu Nhị-Thiên-Đường. Vì nó tốt, sức thuốc mạnh, có thể cứu người mau lẹ, không có thứ dầu nào sánh kịp, ấy là một thứ dầu chuyên trị bá chứng, công hiệu như thần.

MỘT HỘP THIỆT THUỐC HƯỜN
VALDA
dùng trung bình ngậm phải lúc thì đủ ngăn ngừa
Khỏi đau đóc giọng. Khỏi đau phổi và đỡ trừ các bịnh
NHỮNG LÀ
Bỏ môi, nghẹt mũi, phong hàng ngoại cảm, hoặc đàm nhiệt nổi sẩm, vẩn, vẩn
MÀ NHỰT LÀ PHẢI ĐỔI CHO ĐƯỢC
THIỆT THUỐC HƯỜN
- VALDA -
bán đựng trong hộp mà thôi, trên nắp hộp nhớ phải có chữ hiệu
- VALDA -
mới thiệt phải

Giá : lúa, gạo, bắp

SAIGON, ngày 29 mai 1937

GẠO

Chưa kể tiền thuế, bao lấy luôn
Mỗi tạ 60 kilô 700

Gạo số 1 15 %, tấm ...	3.57 tới 3 89
Gạo số 2 40 %, tấm ...	3 72 tới 3.74
Gạo số 2 50 tới 5 %, tấm	3 62 tới 3.64
Gạo tới 5 %, tấm	2.96 tới 2.98
Tấm số 1 và số 2 ...	3.15 tới 3.17
Tấm số 3	2.68 tới 2.70
Cám trắng	1.63 tới 1 67
Cám lưt	0.70 tới 0.75

LÚA

Chở đến nhà máy Cholon
bao lấy luôn — Mỗi tạ 68 kilô

Lúa xay gạo thường hạng	2.69 tới 2.73
Lúa xay gạo số 1 ...	2 61 tới 2 65
Lúa số 2 40 % Nhựt-bổ ..	2.53 tới 2 57
Lúa số 2 50 tới 55 %, Java	2.45 tới 2 49
Lúa xấu	2.26 tới 2 30

BẮP

Bán tại Cholon mỗi 100 kilos

BẮP	Đỏ : 7$25 à 7$35
	Trắng : —

HẾO mỗi trăm kilos lối	24$00
GÒN lọc bột rồi, 100 kilos là	20.75

TIN TÀU TỚI

Ở Pháp lại
Le Desirade le 4 juin (C.R.)
Le Min le 4 juin (M.M)
Lango le 7 juin (M.M.)

Ở Bắc và Trung-Bắc về
Le Claude Chappe le 4 juin (M.M.)
Le d'Ariagnan le 7 juin (M.M.)
Le Forbin le 8 juin (R.C.)

Ở Trung-hoa và Nhựt bổn về
L'Aramis le 4 juin (M.M.)

Ở Singapore lại
Le G.G. Merlin le 1er juin (M.M.)

TIN TÀU ĐI

Qua Pháp
Le d'Ariagnan le 9 juin (M.M.)
L'Aramis le 6 juin (M.M.)
Le Forbin le 10 juin (C.R.)

Ra Trung và Bắc-kỳ
Le Claude Chappe 7 juin (M.M.)

Qua Tàu và Nhựt-bổn
Le Min le 5 juin (M.M.)

Qua Singapore via (Poulo-Condore)
Le G. G. Pasquier le 31 mai à 15 h. 30 (S.A.M.I.)

Qua Australie (via Batavia, Noumée et Port-Vila)
Le Maelungeker le 12 juin au matin (Distheim)

Hai người bạn của sắc đẹp của quí cô

Hai thứ mỹ phẩm bảo chế một cách đã thí nghiệm và sửa đổi, gia giảm gần một thế kỷ nay và dựa theo lý-thuyết này : « Da mặt được tố đẹp chẳng phải là sự đổi phấn mà chưa là nhờ sự mạnh khỏe của da mặt vậy ».

CRÈME SIMON thoa trên da mặt còn ướt thấm huyết mạch vận động thêm chóng, làm cho điều-hòa bổ phận của da và da được mềm mại thêm. Crème Simon làm mất da nhăn, mụng và các tỷ-vết khác.

CRÈME SIMON M.A.T. (mate, active, onique) ở cũng có những chất bổ như Crème trên, nhưng bào chế riêng làm cho da mặt mịnh màng và đỡ cho phấn và màu giồi vào không phai.

Theo da mặt thay đổi, theo mùa, ngày và giờ, quí cô hãy lựa dùng 2 thứ Crèmes trên là hai người bạn của sắc đẹp quí cô.

Muốn làm đèn Néon
(thứ dùng nơi rạp hát Bóng và những hiệu buôn lớn)
sẽ quảng-cáo ban hiên
ở trong phòng
và các đám cổ do nơi hàng
STANDARD NÉON LIGHT
95bis rue Lagrandière
Téléphone : 20425 -:- SAIGON
Đúng toàn đồ Mười kỷ — Có bảo kiết
Đã làm cho { Poinsard et Veyret / Albert Portail / Pharmacie de Dakao

CUỘC XỔ SỐ CỦA HỘI Cựu-chiến-sĩ

MỖI SỐ : 0$20
Tất cả số trúng là 4000$

Ngày xổ nhứt định
14 JUILLET 1937

Hội giao nhiệm - vụ bán giấy số nầy cho :
M. TRẦN-THÁI-NGUYÊN
chez Imprimerie de L'Union Saigon

PHARMACIE PRINCIPALE
SOURENE
M. HEUMANN
SUCCESSEUR
SAIGON

TỰ-NAM
1865
BA ĐỜI DÙNG
THỨ THUỐC HIỆU NÀY

TRINH-THÁM ❧ № 18 ❧ TIỂU-THUYẾT

Thảm-sử sáu chục vạn đồng bạc

Dịch giả SONG-BÌNH.

(Tiếp theo)

« Tại Thu-phong Lữ-quán ở về Tầu-mã-nhai, có một người đàn-bà gọi là Quý-phụ tạm trú ở đó, hôm trước đây bà kia nằm ngủ, không biết cớ sao bà chết tại chỗ giường nằm, án mạng nầy có chỗ hồ nghi, không biết bị bịnh mà chết, hay là bị mưu hại mà chết, sẽ chờ điều tra lại đã, mới biết rõ nguyên nhơn vụ án mạng nầy ».

Nhờ có các báo đăng tin, tại thị-thành Paris, đều tuyên truyền vụ án mạng ấy, lại có ngụ chú là Thang-mã báo cáo, Đội cảnh-sát phái người trinh thám tức thời, kế y-sanh tới khám nghiệm tử-thi, sự khám nghiệm một cách kỹ lưỡng, song châu thân tử-thi toàn vẹn cả, tuyệt nhiên không có một chút thương tích nào, y-sanh ngẫm nghĩ mà nói rằng : vụ án mạng nầy đây, không phải bị ai mưu hại, vì tử-thi không có một chút thương tích, biết là không ai mưu hại người đàn-bà nầy, nếu nói người kia uống thuốc độc mà tự tận đi, cũng không có bằng cớ về sự uống thuốc độc, theo ý ta đoán xét, định chắc người kia chết tốt trong lúc nằm ngủ đó đa, (nằm ngủ mà chết, tục gọi là chết tốt) ngặt vì người đàn-bà kia ở nước nào tới đây, chẳng ai biết lai lịch của người kia cho rõ, bây giờ tử-thi nằm trên giường đó, biết có ai nhìn nhận tử-thi của người kia chăng?

Y-sanh ngẫm nghĩ vậy rồi, bèn viết giấy cho Đội-cảnh-sát được rõ, Đội cảnh-sát khiến người đem tử-thi vào nhà xác để đó, sẽ điều tra thân thể của người đàn-bà bất hạnh kia.

Bởi nước Pháp đối với khách-nhơn ở thành Paris, sự sanh tử có qui tắc đã định, hễ khách nhơn chết tại chỗ trú ngụ, chẳng ai biết thân thế của người chết ấy cho tường, ngụ-chủ phải báo cáo cho Đội cảnh-sát ở địa-phương hay, không được tự do tống táng, Đội cảnh-sát khiến người đem tử-thi vào nhà xác nhìn nhận tử-thi, hễ ai biết rõ thân thế của người đã chết kia, thì làm giấy khai báo với cảnh sát, cho rõ Đội cảnh-sát sẽ tần liệm tử-thi tử tế, tổng hồi nguyên quán của người đã chết kia, nếu không ai biết thì thôi, Đội cảnh-sát sẽ được phép mai táng tử-thi ấy » chiếu theo qui-tắc như trên đã nói, các ngụ-chủ và Đội cảnh-sát phải tuân hành cái qui-tắc nầy :

Từ khi tử-thi của Quý-phụ đem vào nhà xác rồi, có giấy yết thị phía trước nhà xác, nhơn-dân xem giấy yết thị ấy, họ tới lui chỗ nhà xác dập diều.

Sáng ngày ấy đương buổi sớm mai, Liên-cô sửa soạn tới chỗ nhà xác, cô ta trong mình bận cái áo củ, trên đầu đội nón kết, kéo vành phủ xuống mí mày, chủ ý cô ta muốn giấu mặt mày của mình, chẳng cho ai nhìn nhận cô ta là người quen biết, khi ở trong nhà bước ra ngoài cửa, Liên-cô chen lộn vào đám đông người mà đi, nghĩa là chúng nhơn tới xem tử thi tại nhà xác rất đông, Liên-cô cũng tùng theo họ tới chỗ nhà xác, tuy Liên-cô bị tên ác-côn bịt mắt hôm trước, nó ép buộc cô ta tới xem tử-thi ở nơi giường.

(Còn nữa)

Imp. LỰC-TÍNH TÂN-VĂN

31. mai 37 Le Gérant : LÂM-VĂN-NGỌ

CUỘC TÂN-QUAN KHÁNH-LỄ ở làng Hưng-Long thuộc quận Cholach-Vinhlong

Buổi chiều thứ bảy 22 Mai 1937, trên con đường mới từ Vinhlong đi Cholach, một đoàn xe hơi tốc hành đưa viên quan và qui chức ở tỉnh đi dự tiệc: Tái trước cái sau làm nên một quang-cảnh khả quan không kém lúc Quan Thủ hiến Nam-kỳ vị quang thượng thọ Justin Godard, xứ thăn của Hội Quốc - liên, làm lễ khánh thành đường nầy hồi hai tháng trước.

Nhờ đường lộ tốt, đồ nhậm lẹ nên đúng 6 giờ, thì Quan chánh chủ-tỉnh cùng viên Quan Langsa và Annam đều có mặt ại Đình Thần Hưng-Long là nơi có cuộc « Tân-quan khánh-lễ ».

Thật là vẻ vang long-trọng có thể gọi là: Khi nên trời cũng chìu lòng « Phước chi tâm linh, đắc cơ-hội lại xảy ra cơ-hội — Số là ông Nguyễn tấn-Phan vốn người chất phát hằng đeo đuổi theo thương - trường làm kế sanh nhai; trước cũng nhà dư ăn dư để ra giúp việc làng tới chức hương-bộ, mãi đến nay cũng giữ chức việc ngoại Hội-tế, ông nho học rộng nên kiêm-chức giáo-sư trong làng, cho rộng bề sanh-kế (làm ăn). Mạng hảo, tâm hảo, tướng diệc hảo, nên Hoàng Thiên bất phụ cho trúng độc đắc 100.000$

« Khi nhà giàu trăm vạn hằng lo giúp việc phước thiện và xã-hội chẳng kể tiền ngàn; được tiếng thế gian ca tụng, nhà nước xét công nghiệp, nên mới đây ân-tứ chức Huyện-hàm, ông thiết tiệc ăn mừng, để làm cho « dĩ hiền phụ mẫu ».

Tiếng pháo nghinh quan vừa dứt, nhạc Langsa thổi bản quốc-triều (Marseillaise) khách quan cả thảy bình thân, bên tai thảnh thót giọng đờn nhặc khoan:

« Vội vàng mừng quan cao sang dị giá
« Bấy lâu mơ ước trông chờ, phi tâm tình thay

. . . . . .

. . . . . .

Cơn hứng chí người người đều niềm nở hồi chào, vui vẻ hân hoan. Đoạn M. Duvernoy là chủ-tỉnh Vinhlong đứng lên thốt lời lặng khen ông Nguyễn - tấn - Phan là người tốt phước lại hảo tâm cử nghĩa, giúp việc phước thiện và xã hội có tiếng khắp Lục-Châu, ông lại sẵn lòng dự một số tiền xứng đáng: 1.500 p. để giúp Hội Tương trợ Chẩn tế Vinh'ong lập nhà thương dưỡng lão Công đức có dư, được nhà nước ban thưởng; hôm nay ngài rất bản hạnh đến làm lễ sắc-tứ — giấy bằng Huyện Hàm — kể từ nay ông được hưởng phần Vinh - diệu ở thế gian. Cả thảy quan khách đều vỗ tay khen tặng.

Kế đó ông Huyện Nguyễn-tấn-Phan cung kính cám ơn quan Chủ - tỉnh cùng viên quan chức sắc, chẳng nệ đường sá xa xuôi đến dự lễ rất đông tỏ ra cái tình chiếu cố càng lâu càng đậm đà không quên được.

∴

Xin tóm tắc qui danh của Viên-quan và qui chức Tây-Nam có dự cuộc lễ nầy: Phu-nhơn và ông Duvernoy, chánh chủ tỉnh Vinhlong; Quan Tấn-sĩ Lê-quang-Trinh, đại hội-đồng kinh-tế lý-tài Đông-Pháp; Phu-nhơn và ông Levy, quan Biện lý; Phu-nhơn và ông quan ba Le Bot; Phu - nhơn và ông Herment, quan lương y; Phu nhơn và ông Roucaude, chủ sở Bách phần, Vinhlong; Phu nhơn và quan Trạng - sư, Merimée.

Quan Phó Tham-biện Clément; phu-nhơn và ông Lanlo, chủ sở Mật - Thám Vinhlong; ông Thương - công-Thuận Hội-đồng quản-hạt; ông Phủ Sung, chủ-quận Châu-thành Vinhlong; ông Phủ Sự, chủ quận Cholach; ông Lê-hữu-Lễ, Lục-sự tòa-án; ông Beaumont, Lục-sự tòa-án; ông François Nguyễn - văn - Từu, chủ sở trường-tiền Vinhlong; ông Ferracci, quản-lý chợ Châu-thành Vinhlong; ông Huyện Thành, Tòa - bố Vinhlong; ông Huyện Đặt Tòa-bố Vinhlong; ông Thái-tương-Thụy, Tòa-bố Vinhlong; ông Hồ-hữu-Tông, Tòa-bố Vinhlong.

Ông Thầy thuốc Nguyễn-văn - Hớn; ông Trần - minh-Hợi, thông-phán toà-án; ông Đỗ-công-Danh, thông phán sở thương Chánh; ông Hồ-bá Đạt thông phán, sở Hưu Điền; ông Cai - tổng - Khanh, Bình xương Cholon; ông Cai tổng Niên, Minh Ngãi, Cholon; ông Hội đồng Thiềm, Minh ngãi, Cholon; ông Nguyễn thanh Điềm, cựu hội đồng Bình an; ông Nguyễn - văn Tức cựu hội đồng, Bình-an; ông Huỳnh thế Trạt, cựu hội đồng Minh ngãi.

Ông Phan văn Ngà, Hội-đồng Bình-An Vinhlong; ông Khương Hữu Phụng, Đốc học trường tư; ông Phạm công Bình, Đốc học trường tỉnh Vinhlong; ông Vương quang Đận, thông ngôn trạng sư; ông Trần văn Hai, thủ-bổn Hội canh nông tương tế; ông Nguyễn phú Toàn, chủ nhà In Vinhlong, v... v..

Việc sắc-tứ đã kết liễu rồi ông Huyện Phan mới thỉnh quan chủ tỉnh các Phu nhơn Viên quan và qui chức Tây nam nhập tiệc.

Lúc yến viên thì rập rình đờn trống, chưng cỗ đến múa lân, đốt pháo mào, hát bộ; trong cảnh vườn ruộng mà có các cuộc chơi nầy thì vui thú lắm; vậy, nên thiên-hạ chật nức; nào là nam-thanh, nữ tú hớn hở vui cười.

Cho hay nhà hữu phước trăm họ đặng nhờ: ấy là thiên chức của tạo vật phú cho người trượng phu quân-tử để đối với kẻ ít phước hơn mình, chớ bo bo tự hưởng, đã mang tiếng ích kỷ mà thiên hạ còn chê đề nữa là khác.

P. T.

NHỚ XEM TIỂU THUYẾT

Dưới Bóng Phật Đài

Từ 31 Juillet đến 9 Août tại bãi cát Blocmend gần Harlem xứ Hòa-Lan (sẽ có cuộc hợp bạn (Jamboree) của các hướng đạo sanh thế-giới.

Người ta tính tất cả sẽ có 25.000 hướng đạo sanh tới dự trong đó có 2.800 người Pháp.

KẾT-QUẢ

CUỘC ĐUA NGỰA

Chúa-nhựt 30-5-1937

BỘ THỨ NHỨT		
Số 2 Bich-Hoa	1	6$60
—	2	2.40
6 Violet	2	1.90
Cả cập: 2 × 6 = 44p.30.		
BỘ THỨ NHÌ		
Số 2 Công-Nử	1	2.00
—	2	1.40
1 Vang-Hung	2	1.60
8 Etoile Filante	2	2.40
Cả cập: 2×1 = 14p.40.		
BỘ THỨ BA		
Số 7 Rossi Duane	1	4.00
—	2	2.20
6 Hồng-Luồng	2	3.00
Cả cập: 7 × 6 = 36p.40.		
BỘ THỨ TƯ		
Số 9 Carna Flag	1	26.90
—	2	3.50
2 Nước-Vang 1	2	1.70
3 Dam-Vân	2	2.10
Cả cập: 1 × 2 = 264p.10.		
BỘ THỨ NĂM		
Số 6 Kim-long-Van	1	4.70
—	2	2.20
3 Chsmra Sath	2	2.60
Cả cập: 6 × 3 = 47p.20.		
BỘ THỨ SÁU		
Số 7 Kỉ-lann-Anh	1	4.90
—	2	1.40
9 Mạnh-Lương	2	1.30
11 Kim-Ngân	2	1.60
Cả cập: 7×9 = 24p.00.		
BỘ THỨ BẢY		
Số 6 Phi-san-Hồ	1	5.30
—	2	1.80
4 Lapin	2	5.10
5 Khưu-May	2	3.10
Cả cập: 6×4 = 347p.70.		

DOUBLE - ÉVENT

Số 9 Carna Flag xuống số 7 Kỉ-lang-Anh đặng trong:
9 - 7 = 445$90

Số 9 Carna Flag xuống những con dưới đây theo thứ tự đặng trúng:

1 Thiên-Kim	1.111$20
2 Vang-Ngọc	2.229.90
3 Sardine	4.459.95
4 Seo-Hạp	1.486.60
5 Vang-thanh Liêm	495.60
6 Vang-Liên	2.229.90
8 Van-y Arthur	4.459.95
9 Mạnh-Lương	199.90
10 Serey Sranâs	743.10
11 Phi-san-Hồ	891.90

TIN TỨC ANH EM THỢ THUYỀN

Những cuộc đình-công đã xảy ra

Sáu mươi một anh cu-li Bắc-kỳ giúp việc ở vườn Cao - su Dầu-tiếng (Thudaumot) làm biểu - tình hôm trước đã bị bắt giải ra tỉnh lỵ hôm kia, và cũng đã đưa xuống Saigon rồi, để cho sở Tân-Đáo giải trả về nguyên-quán.

∴

Cholon 140 thợ thuyền ở nhà máy gạo Viễn-đông (Rizerie d'Extrême Orient) đình công hôm sáng hôm bảy viên cớ rằng hàng định sụt bớt tiền công. Viên đại - biểu của địa-phương đang lo điều-đình cuộc tranh đấu nầy.

Saigon Độ 130 thợ thuyền ở hãng « Au Dragon d'or » (Foinet) cũng đình-công hôm sáng thứ bảy để yêu cầu sở Thanh Tra lao-động xét nhơn những khoản yêu cầu sau nầy:

1 Cấm người xếp xưởng (chef d'atelier) không được hung bạo, đánh đập và mắng chửi thợ.
2 Bỏ việc « cúp » tiền công.
3 Tăng tiền công lên 10 %.
6 Bỏ việc thợ máy làm « quart ».
6 Phát tiền công trong mỗi ngày thứ bảy.
7 Trả tiền phụ-cấp cho những thợ đi làm ở thành phố.
8 Số tiền công nhựt tối - thiểu của thợ mới vào là 0 p. 80
9 Trả giá bằng 2 cho những công việc làm vào ngày chúa nhựt và ngày lễ.
10 Cho vô vào cửa ngành ở phía vườn bách thảo.

Sở Thanh-tra lao-động, hiện đang lo điều-đình cái sự phân biệt nầy.

NHAM HIỂM ĐẾN THẾ LÀ CÙNG!

Một người đờn - bà đưa dâu cho chồng chém rồi giựt lại, để cho đứa con 2 tuổi phải chết

Hôm ngày 25 Mai, vào 12 giờ trưa tại làng Bình-tiên, hạt Sadec có xảy ra một vụ đổ máu, cha chém con, vì một người đờn bà quá nham hiểm ác độc.

Anh Dương - văn - Cầm, 37 tuổi có một người vợ tên là Hồ-thị-Cụt, 27 tuổi.

Cặp vợ chồng nầy ăn ở với nhau có trên 3, 4 năm nay, vẫn đặng hòa thuận, và đã có một mặt con rồi.

Hôm rồi đây, không hiểu vì lẽ gì, chị Cụt lại cứ kiếm chuyện gây gỗ với anh Cầm mãi.

Đã nhiều lần, anh Cầm bỏ qua cho vợ, thét rồi thấy chị Cụt làm dữ tợi làm cho anh ta không còn tài nào dằn được nữa.

Nên hôm ngày nói trên anh ta có gây lại với vợ. Rồi kế nghe chị Cụt bảo anh Cầm phải xin lỗi dì chị ta, nếu không thì đừng lòng thì chị ta xin lỗi dì lại.

Thấy thế, có sự ngược đời vậy, anh Cầm mới hỏi vợ, tôi làm tội lệ gì, mà em đành buộc anh phải lỗi dì.

Chị Cụt liền trả lời, một giọng tường không ai ngờ được: « Tao không biết gì hết, vì bây giờ tao không còn muốn làm vợ mầy nữa ?.

— Nếu em quyết không cho anh hiểu duyên cơ lỗi dì nhau, thì thân anh đây quyết đời lấy mạng em, anh Cầm trả lời.

— Mầy đòi giết tao hả, đâu đây nè, mầy giỏi chặt đi, chị Cụt vừa bước tới đưa đầu nhủi vào mình anh Cầm, tay thì bế đứa con 2 tuổi.

Hết thảy đề nếm cơn nóng tiết anh Cầm mới dùng chụp con dao phay để gần bên đó, chém đại vào đầu vợ, chị Cụt, liền giựt đầu lại né qua một bên, hại đề cho lưỡi dao ác nghiệp xuống trúng vào rang con, một đường khá sâu máu tuôn lai láng. Chị Cụt bỏ con lại đó chạy ra đường đứng 1 bài nhà xem « chồng toi giết con tôi rồi ».

Kế đường chức Ông tựu tới, kiếm thuốc cầm máu cho đứa bé vô phước vào nhà thương tỉnh lỵ nhưng vài giờ sau nó lại thở nơi cửa anh Cầm đã bị bắt tống giam.

Lòng nham hiểm đến thế là cùng.

TOA THUỐC

Trị chứng ụa mửa ra máu

Dương quí Vi, 2 chỉ; Bạch thược, 2 chỉ; Bạch truật, 2 chỉ; Sanh địa, 2 chỉ; Bá hiệp, 2 chỉ; Bồ: mẫu, 2 chỉ, Sơn chi tử, 2 chỉ, Mạ h môn (bỏ tiềm), 2 chỉ: Bồ hoàng (sao hắc), 1 chỉ rưỡi; Mẫu đơn 1 chỉ rưỡi; Xuyên khun 1 chỉ; A giao sao), 1 chỉ; Thục địa, 1 chỉ; Đào nhơn, 1 chỉ;

Gia vài lát gừng sống, sắc uống.

Kỳ thai.

∴

Ụa mửa ra đam

Trong đàm thấy có lộn máu thì nồng than sau nữa.

Dương quí, 2 chỉ; Bạch-thược, 2 chỉ; Bạch-truật, 2 chỉ; Trần-bì 5 phân; Đơ onhơn, 2 chỉ; Mẫu đơn 1 chỉ Hoàng - cầm, 1 chỉ; Kiết-cánh, 1 chỉ; Bồi-mẫu 1 chỉ Sơn-chi-tử (sao hắc), 1 chỉ; Cam-thảo, 5 phân.

Gia 3 lát gừng sống. Sắc uống.

Kỳ thai.

∴

Các chứng thất huyết

Hoặc chảy máu cam, hay là ho ra máu khạc nhổ ra máu, ụa mửa ra máu, la ra máu, v... v.. đều uống phương thuốc sau nầy:

1 nắm lá, lấy luôn cả gốc rễ, rửa cho sạch, bỏ vô cối đá đâm cho thiệt nát, gi...

Sửa đổi số tiền của bọn tù con nít ở Ong - Yệm

Quan Toàn quyền Đông pháp thường thư ngày đăng bội tinh Chiếu theo chỉ dụ ngày...

NGHỊ ĐỊNH

Điều thứ nhứt — Khoản thứ nhứt và nhì trong điều 10 nghị định ngày 11 Avril 1933 và 20 Mai 1933 sửa đổi rồi, nay hãy bỏ và điều kiện sau nầy thế vô

Điều thứ 10 — Những đứa con nít thuộc trong 3 hạng của điều thứ nhứt đã chỉ, được lãnh số tiền công nhựt như sau nầy:

Những tội nhơn dưới 14 tuổi Dứa làm công việc vừa 0.03
Dứa làm công việc giỏi 0.05
Những tội nhơn trên 14 tuổi Dứa làm công việc vừa 0.05
Dứa làm công việc giỏi 0.07

Những phạm nhơn dưới 14 tuổi mỗi ngày được tiêu xài một xu; còn trên 14 tuổi, mỗi ngày được tiêu xài 2 xu. Đứa nào làm việc giỏi dần thì được tiêu thêm một xu nữa.

Số tiền không mãi thì để riêng ra.

Những phạm nhơn chưa đúng 21 tuổi, mà được thả ra, thì không được lãnh số tiền dư. Số tiền ấy phải tự nơi tay quan Đốc-lý sở Ông Yệm đem gởi kho Tiết-kiệm (Caisse d'Epargne), nhưng khi nào kẻ phạm nhơn ấy có việc dùng cần kíp số tiền ấy thì nó phải xin nơi quan chủ-tỉnh Thudaumot sau khi ngài xét rõ như có việc cần thiết thì ngài cho.

Khi nào kẻ phạm đúng tuổi thành nhơn rồi, thì nó được lãnh cái số bạc của nó gởi ra rồi tự ý nó định đoạt việc tiêu xài phi số tiền công của nó.

Những khạm nhơn quá 21 tuổi mà được thả ra, thì được lãnh tiền công kể lúc nó ra khỏi sở.

Mấy điều kia thì để y nguyên không sửa đổi gì cả.

Điều thứ 2. — Quan Thống - tốc Namkỳ phải thi hành nghị-định nầy

Hànội 10 Mai 1937
J. BREVIÉ

NGƯỜI HUẾ - KIỀU NÊN BIẾT

Chánh-phủ Namkỳ ăn đổi đãi tử tế với người Huế-kiều

Cách đây mấy hôm bọn khách trú còn thiếu thuế thân nhiều xâm, có tìm cách hoặc trà trộn được vào bọn khách-trú mới ở Tàu qua (trà trộn với bọn nầy từ bên tàu theo về Dépôt xóm chiếu) hoặc nhảy tường Dépôt mà vô trong hay là ra ngoài.

Bọn khách - trú nầy đã được hưởng những điều đãi đãi của Chánh phủ ở đây rất đặc biệt thế mà họ còn tìm cách để làm lạc sự người ta tìm kiếm tông tích của họ rồi được đưa về Tàu khỏi phải trả tiền như hàng khách-trú không được phép kiều-ngụ ở đây nữa vậy.

Tuy vậy cái ngón giao xảo nầy không được qua sở Tân-đáo đâu, nên sở nầy đã cho quan Thông-đốc biết. Quan Thông - đốc liền truc xuất mấy tên khách-trú gian hùng kia để làm gương cho bọn khác.

Vậy bọn người khách nào không có giấy tờ đàng hoàng, chớ nên nghe lời bọn xui biểu bắt chánh và nên tìm cách sống lương thiện ở xứ nầy là nơi mà họ đã được nâu đãi rất nhiều.

Dầu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG là một thứ dầu bà chứng, trị bịnh như phong; nhứt là bịnh cảm mạo tứ thời; hoặc là nhứt đầu đau bụng hoặc xây xẩm mặt mày; hoặc tức rang nơi ngực, trong uống ngoài thoa, hồi trong chớp mắt vào một chén nước đái con nít khuấy cho đều, dùng vải trắng sạch, lượt lấy nước bỏ xát Hệ đỗ vào siêu nấu cho nóng rót ra chén.

Gia thêm 2 chỉ Bá - thảo-sương, trộn khuấy cho đều uống.

Phương thuốc nầy giúp người cho nhà nghèo được lắm!

Vậy xin anh chị em chớ bỏ qua rất uổng.

D. T. V.
(Saigon

TIN VẮN

Ở Californe có một cái thành phố nhỏ tên Alturas, độ 2.800 dân cư.

∴

Thành phố ấy có một tờ tuần báo, tờ Playdealer and Modoc County News.

∴

Tờ báo nầy do họ French lập đã gần nửa thế kỷ. Người chủ ở báo ấy lúc sao nầy là Harry-French.

∴

Uống mỗi ngày một hườn Aspirine Usines du Rhône, ấy là biết lo xa vậy bởi vì thuốc nầy làm cho ta khỏi nhức đầu.

∴

Cách đây vài năm, bỗng có một người Claude L. Mac-Cracken đến ở Alturas và lập một tờ báo nằng ngày, tờ Modoc Mell.

∴

Thế là 2 tờ báo cạnh tranh nhau, cuộc bút chiến khởi sự.

∴

Ban đầu, 2 bên đều kiếm đủ chuyện mà xoi bới nhau.

∴

Một hôm Mac-Cracken đăng tin rằng French vì không có trả tiền hơi điện nên bị nhà đèn cúp hơi.

∴

Trả đũa lại, Harry French kể chuyện vợ chồng Cracken bị bắt ở Reno, về tội buôn thuốc phiện lậu.

∴

Không nhịn thua, Cracken lại đăng tên những người trong giòng họ French bị ăn tiết từ người năm trước.

∴

Nếu chỉ có thế thì cũng chưa mấy! Hơn nữa kia! Harry French tức quá một hôm đang ngồi viết bài thì bỗng liệng viết đi, lôi bộc tố ra lấy khẩu súng lục bỏ túi rồi ra đi.

∴

Anh ta đi ngay đến nhà Mac-Cracken lúc ấy đang ngồi ăn với 2 người phụ bút, vừa ăn vừa cười giỡn chê nhạo người bị họ công kích trên báo.

∴

Harry French bước vào, không nói một lời, bắn năm phát vào mình Macken rồi ung dung đến bót cò thú tội.

∴

Còn Mac - Cracken biết sao không? Anh ta bị thương nặng nhưng chưa chết ngay, đến nhà thương còn rang dọc cho viên thư ký viết bài đăng báo: « Tôi bị ám sát cách nào? »

∴

Trong lúc các kỹ nghệ đầu nguy những xưởng đúc súng đồng lại rất phát đạt.

∴

Xưởng đúc súng Krupp năm 1826 dùng có 4 người thợ, năm 1887 dùng đến 21.000 thợ, năm 1914 lên 81.500, về năm 1936 đến 91.500.

∴

Mấy người mà ít hay đau vặt không hay cảm mạo thương hàng, ít hay nhức đầu sổ mũi; là họ nhờ có sẵn sẵn một vẻ dầu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG để ở trong túi họ luôn, không khi nào ngớt

∴

Quan Tổng trưởng bộ chiến tranh ở Athènes (Hy-lạp) mới ấn hành một đạo luật.

∴

Những vị quan võ Hy-lạp, từ từ rày, vị nào muốn lấy vợ, thì người vợ sau nầy phải có của bồi-môn (dot) ít lắm là 400.000 drachmes, (dân lối 50.000 quan tiền tây).

∴

Đạo luật nầy, cách đây cũng hơn lâu đã có ban hành ở Pháp rồi.

∴

Nhưng sau lại, vì những bộ tiểu thuyết tình nó vì bao chung quanh vấn đề nầy, vấn đề đập bể các quế tim.

Sở dĩ Chánh-phủ Hy-lạp cho ban hành đạo luật nầy là vì muốn bảo đảm các gia đình của họ.

∴

Vì bởi những người lính không có người nào là được giàu có cả, còn vợ họ thì không làm gì được nữa.

∴

Thuốc nước « Aspirine Usines du Rhône » chuyên trị các bịnh nhức đầu, long óc sổ mũi và đau nhức răng.

∴

Hiện nay Nhựt đang cho thử một chiếc tàu bay, đóng riêng để đủ g bay thật xa.

∴

Chiếc tàu bay nầy sẽ bay vòng quanh thế giới, đương chia làm 3 đoạn.

∴

Tàu nầy đã bay thử 3 lần rồi, được kết quả mỹ mãn lắm.

∴

Tàu nầy do sở hàng không về kiểu và đóng ở Đông-kinh.

∴

Tàu có thể bay được 16.000 cây số trong 80 giờ, và tốn 7.000 lít dầu xăng.

∴

Tàu nặng 37 tấn, dài 14 thước 44, bề ngang 28 thước và diện tích được 87 thước vuông.

∴

Sau khi làm lụng về trí thức nay là thân thể ca ngày một nhọc thì thấy nhức đầu khó chịu

Muốn cho được tỉnh mình lại hãy uống một hườn hay là hai hườn Aspirine Usines du Rhône

TAI NẠN LAO - ĐỘNG

Một chị đàn bà gánh bồ, từ trên cao té xuống đất vì nắt thang mục

. . . Rồi đây ai sẽ lãnh trách nhiệm nầy?

Hôm chiều rồi tại đường Paris trong Cholon gần cột đèn năm ngọn, có xảy ra một vụ rủi ro, mà một chị đàn bà lao-động gần phải bỏ mạng.

Số là nơi nói trên, có một dãy phò bà từng đang cất gần xong.

Vào hôm chiều ấy, chị Nguyễn thị-Do, 31 tuổi, cu-li gánh bồ, từ dưới đất gánh lên từng chót 2 thùng bồ. Lúc vừa đến từng nói đó, thì rủi cho chị lại bước nhầm vào một nắt thang có làm vàng lo-mục, nên nó liền gãy, hại chị phải từ trên cao có 15 thước rớt xuống đất, đập bể mất mấy gây tay và bầm mình nhiều nơi.

Liền khi ấy người ta chở chị Do vào nhà thương Chợ-rẫy. Bịnh tình chị coi mỏi nặng lắm.

MÙA MƯA NĂM NAY

Dưới lưới tâm sét của lão Thiên-lôi

Sau khi nhơn dân Namkỳ tránh được mưa bà Hỏa, rồi thì kế lại mắc nạn lão Thiên-lôi.

Vậy chư độc giả tính thử lại coi từ hồi hồi mùa mưa tới giờ hết bao nhiêu, sanh linh phải chịu thác oan dưới lưới tâm sét của lão ác nghiệt ấy.

Thêm đuổi đây có 2 cậu nhỏ đã phải bỏ mạng, vì lão hung bạo đó.

Hôm ngày 28 Mai, 2 cậu nhỏ, Lê-văn-Nhan, 17 tuổi, con của Lê-văn-Nử và Phan-thị Hương và Huỳnh-văn-Hơn, 14 tuổi, con của Huỳnh-văn-Ngs và Lê-thị-Nâng đều ở làng Hương-mỹ, quận Mỏ-cày, hạt Bến-tre bị sét đánh chết và theo qua biệt lập ở cối đời khác với hai cậu có một con trâu của hai cậu chăn.

Quan Biện - lý ở hạt sở tại đã làm ăng - kết và đã cho phép chôn mỗi 2 đứa nhỏ chôn cất chung nó - ôi.